

СҰРАҚ КІТАПШАСЫ

НҰСҚА 34150

11 СЫНЫП

Аты-жөні _____

Қала (Облыс) _____

Аудан _____

Мектеп _____ Сынып _____

Оқушының қолы _____

МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ
ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ
ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ
МАТЕМАТИКА
ФИЗИКА
ХИМИЯ
БИОЛОГИЯ
ГЕОГРАФИЯ
ТАРИХ
АДАМ. ҚОҒАМ. ҚҰҚЫҚ.
ТІЛ МЕН ӘДЕБИЕТ
АҒЫЛШЫН ТІЛІ

Подготовка к ЕНТ/КТА
ҰБТ/ТҚТ-ға дайындық
интерактивті тренинг

2017

Тесттердің жаңа форматтары қосылған (8-ден 1,2,3)
Включены новые форматы тестов (1,2,3 из 8)

«Математикалық сауаттылық»,
«Оқу сауаттылығы», сондай-ақ бейіндік пәндері
«Математическая грамотность»,
«Грамотность чтения», а также профильные предметы

Бірнеше құрылғыда пайдалануға болады
Можно использовать на нескольких устройствах

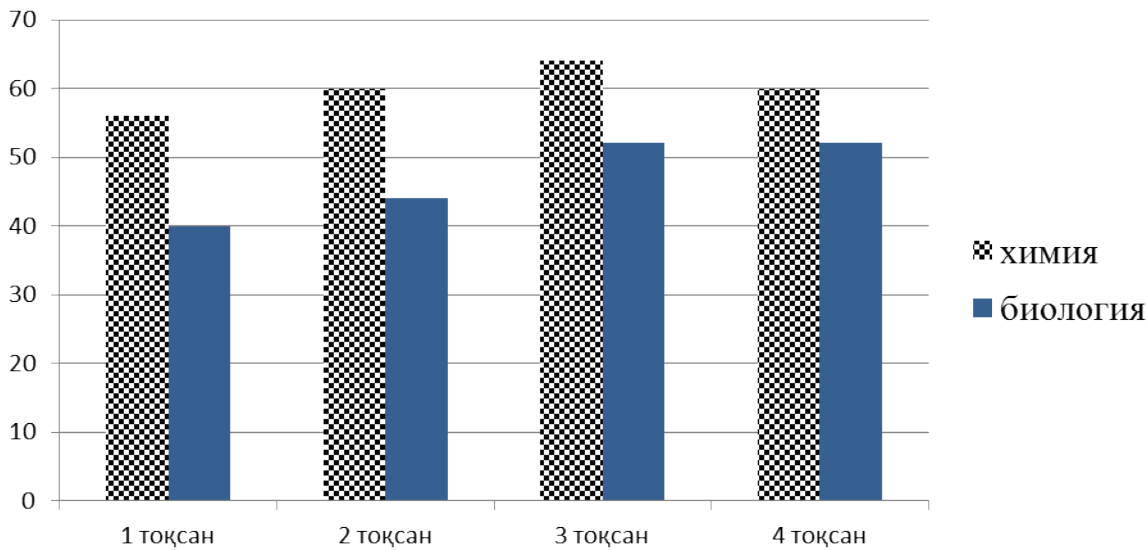
МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ

1. Кестедегі шамаларды салыстырып, дұрыс тұжырымды анықтаңыз.

А бағаны	В бағаны
$2^{7+3\log_8 14}$	1800

- A) $A > B$
- B) $A = B$
- C) $A - 5 = B$
- D) $A < B$
- E) $A = B + 4$

2. Диаграммада химия және биология пәндері бойынша оқу жылының білім сапасының пайыздық қатынасы көрсетілген.

А бағаны	В бағаны
1 және 3 тоқсандардағы химия пәнінен білім сапасының пайыздық өзгерісі	1 және 3 тоқсандардағы биология пәнінен білім сапасының пайыздық өзгерісі

- A) $A - 8 > B$
- B) $A < B$
- C) $A = B$
- D) анықтау мүмкін емес
- E) $A = 3B$

3. Болаттың қалпағының саны Мәриямдікінен 5-ке кем, ал Айжанда Болатқа қарағанда 3 есе артық қалпағы бар. Егер Мәриямда n қалпақ болса, Айжанда неше қалпақ бар екенін анықтаңыз.

- A) $5 - 3n$
- B) $3n$
- C) $3n - 15$
- D) $3n - 5$
- E) $n - 5$

4. Театрдағы 150 адамның 75-і ер адамдар, 60-ы әйелдер, ал қалғаны балалар

А бағаны	В бағаны
Балалар санының пайыздық көрсеткіші	10%

- A) $A > B$

- B) $A < B$
 C) $A + 1 = B$
 D) салыстыру мүмкін емес
 E) $A = B$

5. 750 литр суды 600 мл-к неше ыдысқа құюға болады?

- A) 1600
 B) 1750
 C) 5650
 D) 1250
 E) 1500

6. Нүргүл су температурасының төмендеуін әрбір 5°C сайын жазып отырды да, келесі кестені құрды.

Судың температурасы	Судың төмендеу температурасына кеткен уақыт
$95^{\circ}\text{C} - 90^{\circ}\text{C}$	2 мин 10 с
$90^{\circ}\text{C} - 85^{\circ}\text{C}$	3 мин 19 с
$85^{\circ}\text{C} - 80^{\circ}\text{C}$	4 мин 18 с
$80^{\circ}\text{C} - 75^{\circ}\text{C}$	6 мин 5 с
$75^{\circ}\text{C} - 70^{\circ}\text{C}$	9 мин 10 с

Судың температурасы 95° -тан 80°C -қа дейін төмендеу үшін қанша уақыт кетті?

- A) 15 мин 52 с
 B) 9 мин 47 с
 C) 6 мин 28 с
 D) 10 мин 23 с
 E) 15 мин 16 с

7. Егер $y < 0$, $x < 0$ болса, онда кестедегі өрнектерді салыстырып, дұрыс тұжырымды анықтаңыз:

A бағаны	B бағаны
$ x + y $	$x + y$

- A) $A = B$
 B) $A > B$
 C) $A = B - 9$
 D) $A + 1 = B$
 E) $A = B + 1$

8. Мөлдір техникалық дүкендегі мына жарнаманы көріп өзіне үй кинотеатрын сатып алуды ұйғарды.

10% -ын төле де, 2 жылға айына бар болғаны 8250 тг (пайызсыз)

сатып ал!!!

динамик

Үй кинотеатрының бағасы:

- A) 219990 тг
- B) 221000 тг
- C) 199000 тг
- D) 198000 тг
- E) 220000 тг

9. Екі санның қосындысы 165. Егер үлкен санда оң жағындағы бір нөлді алып тастаса, онда екі сан бірдей болады. Ол қандай сандар?

- A) 105; 60.
- B) 150; 15.
- C) 120; 45.
- D) 140; 25.
- E) 160; 5.

10. $A = \{15; 16; 20; 18; 22; 20\}$ жиыны берілген. Кестедегі өлшемдерді салыстырыңыз:

A бағаны	B бағаны
A жиынының медианасы	A жиынының модасы

- A) $A+1=B$
- B) $A>B$
- C) $A<B-1$
- D) $A>B+1$
- E) $A=B$

11. Сыныптағы оқушылардың $\frac{3}{5}$ -і қыздар. Егер сыныпқа жаңадан 5 ұл және

5 қыз келсе, мына тұжырымдардың қайсысы дұрыс?

- A) сыныпта ұлдарға қарағанда қыздар көп;
- B) қыздар мен ұлдардың саны бірдей;
- C) сыныпта қыздарға қарағанда ұлдар көп;
- D) оқушылардың саны белгісіз болғандықтан анықтау мүмкін емес;
- E) сыныпта 6 ұл бар.

12. сұрақ белгісінің орнына сәйкес сан:

18 (64) 10

17 (?) 8

- A) 25
- B) 81
- C) 36

D) 64

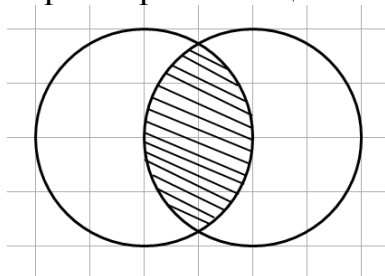
E) 50

13. Кестедегі өлшемдерді салыстырыңыз:

А бағаны	В бағаны
16; 23; 30; 45; 17 сандарының арифметикалық ортасы	23; 18; 17; 35; 45 сандарының арифметикалық ортасы

A) $A=B$ B) $A=B-4$ C) $A+5=B$ D) $A>B$ E) $A<B$

14. Торкөз өлшемі $1\text{ см} \times 1\text{ см}$ болатын қағазда бірінің центрі екіншісінің шекарасында жататындай екі дөңгелек бейнелеген. Боялған фигураның периметрін табыңыз.

A) $\frac{8}{3}\pi$ B) $\frac{16}{3}\pi$ C) $1\frac{1}{4}\pi$ D) $\frac{4}{3}\pi$ E) $\frac{7}{3}\pi$

15. Бір аптада дүкеннен 24 адам телевизор сатып алды, 17 адам мұздатқыш сатып алды. Олардың 11-і мұздатқыш та, телевизор да сатып алды. Неше адам телевизор да сатып алды? Неше адам мұздатқыш сатып алды?

A) 11 және 5

B) 8 және 15

C) 13 және 6

D) 10 және 9

E) 13 және 7

16. $K=\{-5; -1; 12; 29; x; y\}$ -жиыны берілген. Берілген жиынның арифметикалық ортасы 17.

А бағаны	В бағаны
x	y

A) $A<B$ B) $A>B$

C) салыстыру мүмкін емес

D) $A+1=B$

Е) $A=B$

17. Баскетбол командасының 5 ойыншысының орташа бойы 2,04 метр. Бойы 2,04 метр болатын ойыншыны ауыстырғаннан кейін, команданың орташа бойы 2,08 м болды. Жаңа ойыншының бойының ұзындығы қандай?

- A) 2,2 м
- B) 2,21 м
- C) 2,24 м
- D) 2,25 м
- E) 2,23 м

18. Бес балаға үш қызыл және төрт көк қалпақты көрсетеді. Қараңғыда үш қызыл және екі көк қалпақты балалардың бастарына кигізеді. Қалған қалпақтар жасырылады. Жарық жағылған кезде балалардың қайсылары өз бастарындағы қалпақтың түсін көрмей-ақ таба алады?

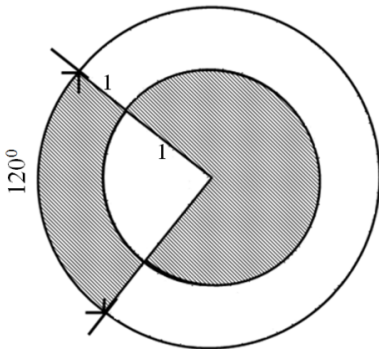
- A) үш қызыл түсті қалпақ киген балалар таба алады
- B) бір көк түсті қалпақ киген бала таба алады
- C) екі қызыл түсті қалпақ киген балалар таба алады
- D) екі көк түсті қалпақ киген балалар таба алады
- E) үш көк түсті қалпақ киген балалар таба алады

19. $y=5^x$, x – оң бүтін сан

A бағаны	B бағаны
5^{x+1}	$5y$

- A) $A > B$
- B) $A < B$
- C) $A+1=B$
- D) $A=B$
- E) $A-1=B$

20. Дөңгелектің боялған бөлігінің ауданының боялмаған бөлігінің ауданына қатынасын анықтаңыз.

- A) 5:9
- B) 8:9
- C) 5:7
- D) 7:9
- E) 9:5

ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Кез-келген дүкенге немесе сауда орындарына бара қалсақ алдымыздан көздің жауын алатын, пішіндері бірдей түсі де әдемі сырты жылтыраған жеміс-жидектерді көреміз, сатып алып жатамыз. Енді сол сатып алған

тағамдардың құрамы қандай? Қалай дайындалады? Қайдан келіп жатыр? Мұны біріміз білсек, біріміз біле бермейміз.

Еліміздегі көкөніс, жеміс-жидектердің басым бөлігі шет елдерден әкелініні бәрімізге аян. Олардың сырт пішіні өзгергені, сақталу мерзімінің ұзақтығы бірден көзге түседі. Күнделікті тұтынып отырған халық та сұрамай сатып ала беретін қызанақ үйде де, базарда да тастай болып қатып жата береді. Бұзылмайды. Ал өзіміз өсірген қызанақ екі-үш күннен кейін босап, жарамсыз болып қалады. Жүзімнің өзін алсаңыз, әдеттегі табиғи көлемінен екі есе үлкейіп, картоппен бірдей болғанын көреміз. Тіпті, осы күнгі шұжық, котлет дегендердің құрамында мүлде ет болмайды. Ол кәдімгі шетелдің соясы, еттің дәмін келтіретін түрлі қоспалардан жасалады. Мұндай өнімдерді ғылыми теорияда «гендік модификацияланған организмдер» (ГМО) деп атайды. Бүгінде әлемдік нарықты гендік инженерияның жемісі – гендік модификацияланған организмдер мен өнімдер (ГМО) жайлап келеді. ГМО – бұл гендік кодына бөтен гендер «жабыстырылған» ағзалар болып табылады. Сыртқы саудаға есігі ашық ел ретінде бұдан біздің ел де тысқары қалып отырған жоқ. ГМО деген атынан үріккеніміз болмаса, оның қандай болатынын, пайда-зияны қаншалықты екенін қарапайым халық әлі біле бермейміз. Бірақ халық «білмеген у ішеді» деп, ас мәзірінде қолдануда. Гендік модификацияланған азық-түліктер ХХ ғасырдың биология саласындағы үлкен жетістігі. Бірақ, негізгі сұрақ осы азық-түліктердің адам ағзасына әсері болып отыр.

1. Мәтінде баяндалған ақпаратты көрсетіңіз.

- A) Жемістердің қайдан келетіндігі
- B) ГМО-ның біздің еліміздегі жасалу жолы
- C) Сырттан келген азық-түліктің сапасы
- D) ГМО-ның анықтамасы
- E) Қол өсірген қызанақтардың жарамсыз болып қалу себебі

2. Мәтінде асты сызылған сөйлемнен нені аңғаруға болатындығын көрсетіңіз.

- A) ГМО-ның пайдалы әсерін
- B) ГМО-ның зиянды екендігін
- C) Автордың жағымды эмоциясын
- D) ГМО-ның әлемдік нарықтағы орнын
- E) ГМО-ның пайдалы жақтары туралы

3. Тақырыпта қозғалған негізгі мәселені көрсетіңіз.

- A) ГМО-ға деген сұраныстың артуы туралы
- B) ГМО-ның зиянды жақтары туралы
- C) Өнімді өндірушілер туралы
- D) ГМО өнімдері туралы негізгі ақпаратты беру
- E) ГМО –ның пайдалы жақтары туралы

4. Гендік модификацияланған өнімдерге тән емес қатарды көрсетіңіз.

- A) Көлемінің үлкен болуы
- B) Табиғи өнімнің мүлдем кездеспеу мүмкіндігі
- C) Ұзақ уақытқа сақталуы
- D) ХХ ғасырдағы биологияның жетістігі
- E) Адам ағзасына оңды әсері

5. Гені модификацияланған өнім дегеніміз не?

- A) Бір ағзаның геніне бөтен ағзаның генін енгізу
- B) Өнімге вирустар енгізу
- C) Өнімнің тек сыртқы түріне өң беру
- D) Өнім құрамын алу
- E) Өнімнің қуаттылығын арттыру

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Ай мен Айша (романынан үзінді)

Мұртаза мені көрші ауылға ертіп барды. Мейрам екен. Ондай мейрамды бірінші рет көруім-ау деймін. Халық қарақұрым. Бәрі қызыл-жасыл киінген сияқты. Бір әсем дүние. Ән –күй, балуандардың күресін де көрдім. Ат бәйгесі болды-ау деймін. Адамдар ақ түйенің қарны жарылғандай мәз-мейрам. Содан кенет әлгі шыжандай көптің ішінен кіші Гришканы көзіп шалып қалсын. Оны байқамаста ма едім, не көп, бала көп. Бірақ шашынан таныдым. Көп қараторғайдың арасына бір ақбас торғай кіріп кеткендей зой. Қолымнан ұстап тұрған Мұртаза әлденеге назары ауып, менің қалай сытылып шығып кеткенімді байқамай қалды-ау деймін. Құлдыраңдап отырып ақбас балаға барайын Ол да таныды,қуанып кетті. Қолымнан қысып ұстап алып шықты. Сөйтсем сары шашты адамдар көп екен. Тілдерін түк түсінбеймін. Содан кіші Гришка екеуіміз қол ұстасып бармаған, араламаған жеріміз қалмады. Бір орыс тұмылдырықтаған қоңыр аю жетектеп, оны ойнатып жүр екен. Аю біресе адам сияқты қос аяқтап түрегеледі, біресе көктің үстіне домалап,басымен жер тіреп, аяғымен тұрып, аунап түседі. Мұндай қызықты көрмеген басым әлгінің қасынан шыға алсамшы. Бірақ жақындауға қорқамын. Кіші Гришка қорықпайды екен, жанына барып кәмпит беріп еді, аю қағып салды, басын иіп тізесін бүкті. Рақмет дегені боса керек. Ал кеп күлейік. Дүниеде күлкі жақсы. Кім күлсе ол күлсін: қазақ па, орыс па, бірден түсінесің. Мына көп орыстың бір-біріне не айтып, не қойып жатқанынан дәнеңе де ұққан жоқпын. Күлгендерін бірден түсіндім. Күлкіге тілмаш керек емес екенін баланың шала миымен-ақ біліп қойдым.

6. Мәтін қандай үлгіде жазылғанын көрсетіңіз.

- A) Естелік
- B) Өсиет
- C) Өмірбаян
- D) Хат
- E) Зерттеу

7. Оқиғаларды ретімен орналастырыңыз.

- A) Мейрам; Гришканы тануы; риясыз күлкі; аюды қызықтауы;әкесінен адасып қалуы
- B) Әкесінен сытылып шығуы; аюға кәмпит беруі; Гришканы тануы; риясыз күлкі
- C) Мейрам; Гришканы тануы; әкесінен сытылып шығуы; аюды қызықтауы; риясыз күлкі
- D) Гришканы тануы; аюмен болған қызықтар; аюдың жанына жақындауы; мейрам
- E) Ақбас торғай; мейрам; Гришканы тануы; аюдың қызығын тамашалауы

8. Автордың Гришканы суреттеуін көрсетіңіз.

- A) Нұрлы жүзді бала
- B) Тұмылдырықты аюдай

- C) Сары орыс бала
- D) Сары шашты бала
- E) Ақбас бала

9. Мәтіндегі баланың түйсінгені қайсысы, анықтаңыз.

- A) Дүниеде барлық адам күліп жүруі тиіс.
- B) Дүние күлкімен мәнді.
- C) Бала күлкісі әрқашан риясыз болады.
- D) Күлкі – барлық адамға ортақ қасиет.
- E) Әр ұлттың күлу әдебі әртүрлі.

10. Мәтінге сәйкес келмейтін нұсқа:

- A) Автордың аюдан сескенуі.
- B) Ат бәйгесі, күрестің болуы.
- C) Гришканың өзге балалардан ерекшелігі.
- D) Автордың орыс тілін жетік білуі.
- E) Дәл осындай мейрамды бірінші рет көруі.

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Дания – Солтүстік Еуропадағы Балтық және Солтүстік теңіздердің жағалауында, Германияның солтүстігінде жатқан конституциялық монархиялы ел. Зеландия, Фюн секілді бірнеше ірі аралы да бар, оның ішінде Греландия мен Фарер аралдары өзін-өзі басқару мүмкіндігіне ие болған. Еуропаның «ең кәрі елі» атағына ие болған Дания XIX ғасырға дейін солтүстік Еуропаны басқарып, алпауыт патшалық құрған.

Мемлекет басшысы – ханым (хан), елді бірпалаталы парламент, үкіметті премьер-министр басқарады. Елдің толық аты – дания патшалығы, дат тілінде «Kongeriget Danmark». Ресми тіл – дат тілі, одан да басқа ағылшын, неміс, француз тілдері кең қолданылады. Астанасы – Копенгаген қаласы.

Дания – теңіз жауынгерлерінің елі. Мұнда адам өмірі қымбат, ал өмір сүру одан да қымбат. Адамзат өркениетінің шыңына жеткен елдің негізгі тұрғындары – даттар. Иммиграциялық заңдары өте қатал.

Дания – жер бетіндегі ең бақытты адамдардың елі. Неге десеңіз, Англиядағы Лестерс университеті жүргізген тәжірбиелік жұмыстар Дания патшалығында ең бақытты адамдардың тұратындығын айтқан екен.

Табиғи өнімдер мен «экологиялық таза» өмір салты даттар үшін өте маңызды. 2009 жылы өткен бүкіләлемдік сауда жәрмеңкесінде Дания әлемдегі «ең экологиялық ел» деп танылды.

11. Мәтін бойынша Даниялықтар үшін өте маңызды болып табылатын мәселелерді көрсетіңіз.

- A) Жауынгерлік салтпен өмір сүру
- B) Жаңа технологиямен өндірілген өнімдер
- C) Табиғи өнімдер мен «экологиялық таза» өмір
- D) Мемлекет басшысы мен премьер-министр
- E) Тілдің тазалығы мен қарқынды дамуы

12. Мәтінде қай ақпарат берілмеген, анықтаңыз.

- A) Данияның орналасу аймағы
- B) Дания халқының тұрғындары
- C) Даттардың өмір сүру салты
- D) Дания еліндегі қолданыстағы тілдер

Е) Дания елінің әскери құрылымы

13. Мәтін бойынша Дания еліне тән емес қатарды көрсетіңіз.

А) Адамдары ең бақытты жандар.

В) Теңіз жағалауында өмір сүреді.

С) Мемлекетте негізінен өз ұлттары ғана тұрады.

Д) Өркениеті жоғары дамыған.

Е) Негізінен өз ұлтының тілінде ғана сөйлейді.

14. Дания елі Еуропа мемлекеттерінің ішінде қандай атаққа ие болғанын көрсетіңіз.

А) «Экологиялық ел»

В) «Ең кәрі ел»

С) «Ең көрікті ел»

Д) «Ең бай ел»

Е) «Ең бақытты ел»

15. Мәтінде Данияны кімдердің елі деп атағанын көрсетіңіз.

А) Қаһарман, жаужүрек батырлардың елі

В) Теңіз жауынгерлерінің елі

С) Дербес аралдар елі

Д) Патшалық ел

Е) Экологиялық таза ел

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Еуропаның бір қаласындағы атақты көркемөнер орталығында кішкентай бала әдемі бір туындыны көреді. Көркемөнердің бұл туындысы өте қымбат екені түсінікті. Бала сурет тұрған витринаның алдында суреттен көзін ала алмай ұзақ тұрады. Ақшасы жетпейтін болған соң, қимай кетеді. Қанағат деп жеген-кигенін азайтып, бір жылда аздап ақша жинайды. Бір жылдан кейін дүкенге қайтып келеді. Суреттің әлі сатылмағанын көріп қуанады да, дүкенге сеніммен кіріп суреттің авторына «Сіз салған суретті ағамның туған күніне алғым келеді. Ақша жинап келдім. Суретті маған сатыңызшы», – деп бір уыс ақшасын суретшінің алдына төгеді.

Суретші біраз ғана ойланып, суретті әдемі қағазға орап, оны сұрап тұрған балаға сатады. Бала қуанышын жасыра алмай, алғысын айтып, сыртқа шығады. Дүкенде болған басқа суретшілер таңданып: «Есің дұрыс па?! Ол жұмысың миллионға кетер еді. Неге су тегінге саттың?» – деп сұрайды, суретші: «Иә, бұл суретті көп адамға миллионға не одан да қымбатқа сата алар едім. Алайда, солардың ішінен бұл суретті сатып алу үшін бір жыл бойы жиган ақшасының бәрін бере алатын қанша адам шығар еді?» – дейді.

16. Мәтін бойынша ең үлкен құндылық не екенін көрсетіңіз.

А) Сыйластық

В) Байлық

С) Білім

Д) Денсаулық

Е) Өнер

17. Сөйлемді жалғастырыңыз.

Бала суретшімен ...

А) Шайқасты

В) Алысты

- C) Арпалысты
D) Саудаласты
E) Дауласты
18. Мәтінге қай ақпарат сәйкес емес?
A) Еуропаның бір қаласында атақты көркемөнер туындысы бар.
B) Суретші суретті арзанға сатады.
C) Суретшінің туындылары өте қымбат, миллион теңге тұрады.
D) Суретті ағасының туған күніне сатып ала алмайды.
E) Ақшасы жетпегендіктен қаражат жинайды.
19. Суретшінің балаға туындысын арзанға беру себебін көрсетіңіз.
A) Жаны ашығандықтан
B) Саудасы болмағандықтан
C) Шынайы көңіліне
D) Бір жыл ақша жинағандықтан
E) Алушысы болмағандықтан
20. Мәтіннің соңғы сөйлемімен мазмұндас сөйлемді көрсетіңіз.
A) Бәрін бермесе де, барын беру.
B) Баршылықтың арқасында бәрін беру.
C) Қасықтап жинағанды шөміштеп төгу.
D) Жеткілікті мөлшерде төлеу.
E) Көп ақша талап ету.

ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ

1. Ежелгі адамдардың жіп орнына пайдаланған заттары:
A) Шөп тамырлары
B) Ағаш қабықтары
C) Қойдың жүні
D) Жануарлар ішектері
E) Жануарлардың сіңірлері
2. Киіз үй қабырғасының атауы:
A) шаңырақ
B) уық
C) туырлық
D) бақан
E) кереге
3. Найман сөзі монғол тілі тұрғысынан түсіндіріліп, тайпалар санына қарай білдіретін ұғым:
A) “Сегіз”
B) “Бес”
C) “Төрт”
D) “Үш”
E) “Екі”
4. Қазақстанның Оңтүстік-Шығысындағы Шығысқа шығатын керуен жолының негізгі қақпасы:
A) Құлан
B) Сығанақ
C) Алтай
D) Иасы
E) Жетісу

5. Қала тұрғындарының арасында ертедегі діни наным дәстүрлері кең тараған аймақ:
- A) Торғай
 - B) Орал
 - C) Ұлытау
 - D) Жетісу
 - E) Алтай
6. Отырар қаласын Шыңғыс хан әскері қоршауға алған жыл:
- A) 1210 жылы.
 - B) 1212 жылы.
 - C) 1214 жылы.
 - D) 1216 жылы.
 - E) 1219 жылы.
7. IX-X ғасырларда «қазақ» атауы әлеуметтік мағынада қолданылған жер:
- A) Шығыс Дешті Қыпшақта
 - B) Түркістанда
 - C) Египетте
 - D) Алтын Ордада
 - E) Жетісуда
8. Көне Отырар қаласының батыс жағында 3 км жерде орналасқан кесене:
- A) Арыстан баб кесенесі
 - B) Қожа Ахмет Йасауи кесенесі
 - C) Рабиға Сұлтан Бегімнің кесенесі
 - D) Көккесене
 - E) Алаша хан кесенесі
9. Орта жүзге жататын рулар:
- A) жалайыр, албан, суан, дулат
 - B) арғын, найман, уақ, керей, қыпшақ
 - C) табын, тама қаракесек, төртқара
 - D) жалайыр, шапырашты, қыпшақ
 - E) қоңырат, керей, албан, ысты
10. Патша Хақназар ханға жіберген елшілері арқылы кімге қарсы әскери одақ құрды:
- A) Мұхаммед Шайбани
 - B) Баба сұлтанға
 - C) Батыр
 - D) Абдаллах ханға
 - E) Көшім
11. Өскемен қаласының іргесі қаланды:
- A) 1718 ж.
 - B) 1716 ж.
 - C) 1720 ж.
 - D) 1722 ж.
 - E) 1714 ж.
12. Есет Көтібарұлы бастаған көтерілісті басуға қатысқан сұлтан:
- A) Сүйік Абылайханұлы
 - B) Арыстан Жантөреұлы
 - C) Қайыпқали сұлтан
 - D) Тайшық сұлтан

Е) Баймағамбет сұлтан

13. 1860 жылы 19-21 қазанда қоқандықтар мен орыс әскерлері шайқасқан жер:

- А) Әулиеата
- В) Ұзынағаш
- С) Пішпек
- Д) Шымкент
- Е) Тоқмақ

14. XIX ғасырда шетелдіктерге сатылған Қазақстан жеріндегі кәсіпорын:

- А) Құмкөл мұнай кені
- В) Майқайың алтын кені
- С) Қарағанды көмір кені
- Д) Созақ уран кеніші
- Е) Қаражыра көмір кені

15. 1915 жылы Австрия-Венгрия тұтқындарының ереуілі өткен жер

- А) Орынбор-Ташкент темір жолы
- В) Ақмола облысының өндіріс орындары
- С) Успен кеніші
- Д) Риддер кен байыту орны
- Е) Спасск мыс қорыту зауыты

16. Верныйда «Қара жұмысшылар одағы» құрылған жыл:

- А) 1917ж.
- В) 1922ж.
- С) 1918ж.
- Д) 1921ж.
- Е) 1920ж.

17. XX ғасырдың басында Ресей әкімшілігі Орта Азияны экономикалық орталықпен байланыстыру мақсатында салған шойын жол:

- А) Орынбор-Ташкент
- В) Орынбор-Қызылорда
- С) Рязань-Орал
- Д) Мәскеу-Ташкент
- Е) Мойынты-Шу

18. Қазақстан К(б)П Орталық Комитетінің «Қазақ КСР Ғылым академиясының Тіл және әдебиет институтының жұмысындағы өрескел қателіктер туралы»: қаулысы бойынша зерттеуге шек қойылды

- А) Қазақ халқының XX ғасырдың 30-40 жылдарындағы рухани мұрасын
- В) Махамбет Өтемісұлы ақынның шығармаларын
- С) Сұлтанмахмұт Торайғыровтың мұраларын
- Д) Қазақ халқының XX ғасырдың 20-30 жылдарындағы рухани мұрасын
- Е) Қазақ халқының XX ғасырдың басындағы рухани мұрасын

19. 1990 жылдың соңына таман Қазақстандағы саясаттанған қоғамдық бірлестіктердің саны:

- А) Жүзден астам
- В) Жиырмадан астам
- С) Отыздан астам
- Д) Қырықтан астам
- Е) Оннан астам

20. 1991 ж. Ресейдегі «Тамыз төңкерісі» кезіндегі Қазақстан басшылығының

позициясы:

- А) ТЖМК-ті қолдады (ТЖМК-Төтенше жағдайлар жөніндегі мемлекеттік комитет)
- В) КСРО Президент М.С. Горбачевті тұтқыннан босату әрекетін жасады
- С) Бейтараптық танытты
- Д) ТЖМК-тің әрекетін айыптады (ТЖМК-Төтенше жағдайлар жөніндегі мемлекеттік комитет)
- Е) Қытай мен Ирак елдерінің позициясын қолдады

МАТЕМАТИКА

1. Көпмүшені көбейткіштерге жіктеңіз: $x^3 - x^2 - 6x$
 - А) $x(x - 2)(x + 3)$
 - В) $x(x - 1)(x - 6)$
 - С) $x(x - 1)(x + 6)$
 - Д) $x(x + 2)(x - 3)$
 - Е) $x(x + 1)(x - 6)$
2. Тендеулер жүйесін шешіңіз:
$$\begin{cases} 5x - 2y = -12. \\ 3x + 4y = -2 \end{cases}$$
 (0,5x-y)-ті табыңыз
 - А) 2
 - В) 1
 - С) 0
 - Д) -3
 - Е) -2
3. Бір уақытта ашылған екі кран бассейіннің $\frac{2}{3}$ бөлігін 8 минутта толтырады. Егер оның біреуі екіншісінен бассейінді 10 минут тезірек толтыратын болса, онда әр кран жеке-жеке бассейінді қанша уақытта толтыра алатынын анықтаңыз:
 - А) 10 минут; 20 минут
 - В) 15 минут; 25 минут
 - С) 20 минут; 30 минут
 - Д) 25 минут; 35 минут
 - Е) 30 минут; 40 минут
4. Тендеулер жүйесін шешіңіз:
$$\begin{cases} 2^x \cdot 2^{y-3} = 16 \\ y - x = 1 \end{cases}$$
 - А) (2; 3)
 - В) (3; 2)
 - С) (3; 4)
 - Д) (3; 1)
 - Е) (4; 3)
5. Өрнектің мәнін табыңыз: $5^{2+\log_5 2}$
 - А) 625
 - В) 15
 - С) 125
 - Д) 25
 - Е) 50

6. Теңсіздікті шешіңіз: $|2x+3| < |3x-1|$.

- A) $x < -1$; $x > 2$.
- B) $x < 3$; $x > 6$.
- C) $x < 7$; $x > 9$.
- D) $x < 7$; $x > 2$.
- E) $x < -0,4$; $x > 4$.

7.
$$\begin{cases} (0,25)^x - \frac{3}{16} > -2\left(\frac{1}{4}\right)^x \\ (0,2)^{x-2} < 0,2^{-1} \end{cases}$$
 теңсіздіктер жүйесінің шешімін табыңыз:

- A) $(3; \infty)$
- B) $(-\infty; \frac{5}{3})$
- C) $(\frac{1}{3}; 2)$
- D) $(2; \infty)$
- E) $(\frac{5}{3}; 2)$

8. $\sqrt[3]{x^2 - 22} = 3$ теңдеуінің шешімі жатқан аралықты көрсетіңіз:

- A) $[-6; 1) \cup [2; 4)$
- B) $(-7; 7)$
- C) $[-2; 1) \cup [4; 6]$
- D) $[-8; 2) \cup (4; 8)$
- E) $(-8; 3)$

9. Есептеңіз: $\left(\frac{3}{\sqrt{2}} \cdot \operatorname{tg}135^\circ \cdot \cos210^\circ \cdot \sin225^\circ \cdot \operatorname{ctg}405^\circ\right)^{-1}$

- A) $\frac{4\sqrt{3}}{9}$
- B) $-\frac{3\sqrt{6}}{4}$
- C) $-\frac{4\sqrt{3}}{9}$
- D) $-1,25\sqrt{3}$
- E) $-\frac{3\sqrt{3}}{4}$

10. Теңдеуді шешіңіз: $2\cos 2x + 2\operatorname{tg}^2 x = 5$.

- A) $\frac{\pi}{3} + \pi n, n \in \mathbb{Z}; \frac{\pi}{6} + \pi k, k \in \mathbb{Z}$.
- B) $\frac{\pi}{6} + 2\pi n, n \in \mathbb{Z}; \frac{\pi}{3} + \pi k, k \in \mathbb{Z}$.
- C) $\pm \frac{\pi}{4} + \pi n, n \in \mathbb{Z}; \frac{\pi}{6} + \pi k, k \in \mathbb{Z}$.
- D) $\frac{\pi}{2} + \pi n, n \in \mathbb{Z}; \frac{\pi}{4} + \pi k, k \in \mathbb{Z}$.

E) $\frac{\pi}{3} + \pi n, n \in \mathbb{Z}; -\frac{\pi}{3} + \pi k, k \in \mathbb{Z}.$

11. Теңсіздікті шешіңіз: $-\frac{1}{2} < \sin t < \frac{1}{2}$

A) $[-\frac{\pi}{6} + 2\pi n; \frac{7\pi}{6} + 2\pi n], n \in \mathbb{Z}$

B) $[-\frac{\pi}{6} + 2\pi n; \frac{\pi}{6} + 2\pi n) \cup (\frac{5\pi}{6} + 2\pi n; \frac{7\pi}{6} + 2\pi n), n \in \mathbb{Z}$

C) $(-\frac{\pi}{6} + 2\pi n; \frac{\pi}{6} + 2\pi n) \cup (\frac{5\pi}{6} + 2\pi n; \frac{7\pi}{6} + 2\pi n), n \in \mathbb{Z}$

D) $[-\frac{\pi}{6} + 2\pi n; \frac{\pi}{6} + 2\pi n], n \in \mathbb{Z}$

E) $[\frac{5\pi}{6} + 2\pi n; \frac{7\pi}{6} + 2\pi n], n \in \mathbb{Z}$

12. Егер геометриялық прогрессияның еселігі $(-\frac{1}{2})$ -ге тең, ал алғашқы төрт

мүшесінің қосындысы $\frac{85}{64}$ -ке тең болса, онда бірінші мүшесін табыңыз:

A) 1

B) 8

C) -4

D) $\frac{1}{32}$

E) $2\frac{1}{8}$

13. Функцияның анықталу облысын табыңыз: $y = \sqrt{\sin x}$

A) $[\frac{\pi}{2} + \pi n; 2\pi n], n \in \mathbb{Z}$

B) $[\pi n; \pi + 2\pi n], n \in \mathbb{Z}$

C) $[2\pi n; \pi + 2\pi n], n \in \mathbb{Z}$

D) $[\frac{3\pi}{2} n; \pi + 2\pi n], n \in \mathbb{Z}$

E) $[\frac{\pi}{2}; 2\pi n], n \in \mathbb{Z}$

14. $y = 4\cos x - \cos 2x$ функциясының $[0; \pi]$ кесіндісіндегі ең кіші және ең үлкен мәндерін табыңыз.

A) -3; 5

B) 3; 4

C) -4; 5

D) -5; 4

E) -5; 3

15. Берілген сызықтармен шектелген қисық сызықты трапецияны абсцисса осінен айналдырғаннан пайда болған дененің көлемін табыңыз:

$y = x^2, x = 0$ және $x = 1, y = 0.$

- A) $\frac{\pi}{5}$.
 B) $\frac{\pi}{3}$.
 C) $\frac{\pi}{2}$.
 D) $\frac{\pi}{4}$.
 E) $\frac{\pi}{6}$.

16. Трапецияның табандары a және b . Трапецияның диагоналдарының қиылысу нүктесінен өтетін және табан қабырғаларына параллель кесінді жүргізілген. Кесіндінің ұштары трапецияның бүйір қабырғаларында жатыр. Осы кесіндінің ұзындығын табыңыз.

- A) $\frac{a+b}{2}$.
 B) $\sqrt{a \cdot b}$.
 C) $\frac{a^2}{b} + \frac{b^2}{a}$.
 D) $\frac{a^2 + b^2}{a+b}$.
 E) $\frac{2ab}{a+b}$.

17. Алтыбұрышты дұрыс призманың көлемі 6см^3 . Призманың ең үлкен диагонали арқылы жүргізілген қиманың ауданы 4см^2 . Призманың табан қабырғасының және бүйір қырының ұзындықтарын табындар.

- A) $\frac{2\sqrt{3}}{3}\text{см}$, $\sqrt{2}\text{см}$
 B) $\frac{3\sqrt{3}}{3}\text{см}$, $\sqrt{2}\text{см}$
 C) $\frac{2\sqrt{3}}{3}\text{см}$, $\sqrt{3}\text{см}$
 D) $\frac{6\sqrt{4}}{4}\text{см}$, $\sqrt{5}\text{см}$
 E) $\frac{5\sqrt{2}}{2}\text{см}$, $\sqrt{4}\text{см}$

18. Егер $|\vec{a}| = 11$, $|\vec{b}| = 23$ және $|\vec{a} - \vec{b}| = 30$ болса, онда $|\vec{a} + \vec{b}|$ табыңыз.

- A) 20
 B) 19
 C) 22
 D) 21
 E) 18

19. Теңдеуді шешіңіз: $x^2 - 4|x + 1| + 5x + 3 = 0$.

- A) $\frac{-7-\sqrt{43}}{2}; \frac{1+\sqrt{3}}{2}$.
- B) $\frac{-9-\sqrt{53}}{2}; \frac{-1+\sqrt{5}}{2}$.
- C) $\frac{-3-\sqrt{37}}{5}; \frac{1-\sqrt{5}}{5}$.
- D) $\frac{-5-\sqrt{27}}{3}; \frac{2-\sqrt{3}}{3}$.
- E) $\frac{-7-\sqrt{15}}{3}; \frac{7+\sqrt{15}}{3}$.

20. $f(x) = \sqrt{x} - x$ функциясының өсу аралықтарын табыңыз:

- A) $[\frac{1}{4}; +\infty)$ - өседі
- B) $[0; 4]$ - өседі
- C) $[0; \frac{1}{4}]$ - өседі
- D) $(-\infty; \frac{1}{4}]$ - өседі
- E) $(-\infty; 0] \cup [0; \frac{1}{4}]$ - өседі

21. $5ax^2 + 10ax + bx + 2b + x + 2$ өрнегіне тең өрнек

- A) $(x+2)(5ax - ab + 1)$
- B) $(x+2)(5ax + b + 1)$
- C) $(x+2)(5ax + 2b + 1)$
- D) $(x+2)(5ax + ab + 1)$
- E) $(x+2)(5ax + 3b + 1)$
- F) $(x+2)(5ax + ab - 1)$
- G) $(x+2)(5bx + a + 1)$
- H) $(x-2)(5ax + ab + 1)$

22. Үш жәшікте барлығы 64,2 кг қант бар. Екінші жәшікте бірінші жәшіктегінің $\frac{4}{5}$ -дей, ал үшінші жәшікте екінші жәшіктегінің $42\frac{1}{2}\%$ -індей

қант бар. Әр жәшікте қанша кг қант бар?

- A) 25,1 кг
- B) 10,2 кг
- C) 45 кг
- D) 21 кг
- E) 50 кг
- F) 31 кг
- G) 30 кг
- H) 24 кг

23. $2^x - 2^{x-4} = 15$ теңдеуінің шешімі x_1 болса, онда:

- A) $2^{x_1} - 2^{x_1-1} = 12$

- B) $2^{x_1} = 4$
 C) $2^{x_1} - 2^{x_1-1} = 8$
 D) $2^{x_1} - 2^{x_1-1} = 4$
 E) $2^{x_1} = 8$
 F) $2^{x_1} = 16$
 G) $2^{x_1} - 2^{x_1-1} = 16$
 H) $2^{x_1} - 2^{x_1-1} = 8$

24. $\log_3 \sin x = 0$. Дұрыс тұжырымды табыңыз.

- A) $x = \frac{\pi}{2} + 2\pi n, n \in Z$
 B) $x = (-1)^n \arcsin \frac{1}{3} + \pi n, n \in Z$
 C) $\sin x = 0$
 D) $\sin x = -1$
 E) $\sin x = \frac{1}{3}$
 F) $x = -\frac{\pi}{2} + \pi n, n \in Z$
 G) $\sin x = 1$
 H) $x = \pi n, n \in Z$

25. Келесі интервал $2 - \sqrt{3x} > 0$ теңсіздік шешімінің ішіне толығымен кіреді:

- A) $(0; 1)$
 B) $\left(-\infty; \frac{4}{3}\right)$
 C) $\left(0; \frac{5}{3}\right)$
 D) $(-\infty; 2]$
 E) $\left(0; \frac{1}{3}\right)$
 F) $\left(1; \frac{4}{3}\right)$
 G) $\left(-1; \frac{4}{3}\right)$
 H) $\left(\frac{4}{3}; +\infty\right)$

26. $\left(\frac{1}{\sqrt[4]{a}-1} - \frac{\sqrt[4]{a}+1}{\sqrt{a}}\right) : \frac{\sqrt[6]{a^3}}{\sqrt{a}-2\sqrt[4]{a}+1}$ өрнегі 0-ге тең болғандағы a -ның мәнін

табыңыз.

- A) 9
 B) 8

- C) 3
- D) 1
- E) 7
- F) 2
- G) 0
- H) 5

27. $\cos\left(\frac{4x}{3} + \frac{\pi}{3}\right) = 1$ теңдеуінің шешімі бола алатын сан:

- A) $\frac{\pi}{4}$
- B) $\frac{\pi}{2}$
- C) $-\frac{\pi}{2}$
- D) $\frac{5\pi}{4}$
- E) $-\frac{7\pi}{4}$
- F) $-\frac{\pi}{4}$
- G) $\frac{7\pi}{4}$
- H) $-\frac{5\pi}{4}$

28. Арифметикалық прогрессияның алғашқы он бес мүшесінің қосындысы 360, ал оның он үшінші мүшесі 9-ға тең. Осы прогрессия үшін орындалатын дұрыс шарт:

- A) $a_1 = 42$
- B) $\frac{a_{10}}{a_6} = \frac{3}{5}$
- C) $d = -2$
- D) $d = 3$
- E) $a_1 = 48$
- F) $d = -3$
- G) $a_1 = 45$
- H) $\frac{a_{10}}{a_6} = \frac{23}{19}$

29. $f(x) = -\sin 3x + 41$ функциясының $x_0 = \frac{\pi}{3}$ нүктесіндегі туындысы

орналасқан интервалды көрсетіңіз:

- A) $(4;8]$
- B) $[3;5)$
- C) $[1;3]$
- D) $(3;6]$
- E) $[4;7]$

- F) [6;9]
- G) [6;10)
- H) [2;5]

30. Параллелограмның периметрі 36 см, іргелес қабырғаларының айырмасы 3 см болса, онда параллелограмның:

- A) іргелес қабырғаларының қосындысы 18 см
- B) қабырғалары 6,5 см және 11,5 см
- C) қабырғалары 6,5 см және 3,5 см
- D) қабырғалары 8 см және 10 см
- E) ең қысқа қабырғасы 10,5 см
- F) қабырғалары 7,5 см және 10,5 см
- G) ең ұзын қабырғасы 7,5 см
- H) іргелес қабырғаларының қосындысы 19 см

ФИЗИКА

1. Қозғалыстағы автомобиль үшін оң жұмыс атқаратын күш –

- A) ауырлық күші.
- B) мотордың тарту күші.
- C) серпімділік күші.
- D) Лоренц күші.
- E) үйкеліс күші.

2. Потенциалдық энергия 10 кДж, массасы 2 т дененің нөлдік деңгейден биіктігі ($g=10 \text{ м/с}^2$)

- A) 0,05 м.
- B) 0,5 км.
- C) 0,05 км.
- D) 5 м.
- E) 0,5 м.

3. Жүйе бір күйден екіншісіне өткенде сыртқы күштердің жұмысы A және оған берілген жылу мөлшері Q . ΔU жүйесінің ішкі энергиясының өзгеруі:

- A) $\Delta U = A - Q$.
- B) $\Delta U = A + Q$.
- C) $\Delta U = Q - A$.
- D) $\Delta U = A$.
- E) $\Delta U = Q$.

4. Электролиз кезінде t уақыт аралығында электролиттен өтетін ток күшін 4 есе ұлғайтқанда электродта бөлінетін зат массасы

- A) өзгермейді.
- B) 4 есе артады.
- C) 8 есе артады.
- D) 16 есе артады.
- E) 2 есе артады.

5. Гармониялық тербелістердің координатасын сипаттайтын өрнек.

Мұндағы A - тербеліс амплитудасы; ω_0 - дөңгелектік жиілік; φ_0 - бастапқы фаза.

- A) $I_m \cdot \sin(\omega_0 t + \varphi_0)$.
- B) $-A \cdot \omega_0 \cdot \sin(\omega_0 t + \varphi_0)$.
- C) $A \cdot \cos(\omega_0 t + \varphi_0)$.

D) $q_m \cdot \cos(\omega_0 t + \varphi_0)$.

E) $-A \cdot \omega_0^2 \cdot \cos(\omega_0 t + \varphi_0)$.

6. Су астындағы сүңгуірге күн сәулелері су бетіне 68° бұрыш жасап түскен сияқты болады, ал күннің горизонттан жоғары бұрыштық биіктігі 60° болды. Судың сыну көрсеткіші ($\sin 22^\circ = 0,375$; $\sin 60^\circ = 0,5$; $n_{\text{ауа}} = 1$)

A) 2,4.

B) 1,8.

C) 0,9.

D) 1,33.

E) 1,6.

7. Төменде келтірілген заттардың қайсыларын ядролық реакторларда нейтрондарды жұтқыш ретінде пайдаланады:

1—уран, 2—графит, 3—кадмий, 4—ауыр су, 5—бор, 6—плутоний.

A) 3 және 5.

B) 2 және 3.

C) 2 және 6.

D) 3 және 4.

E) 2 және 4.

8. Жүк автомобилінің қозғалыс теңдеуі $x_1 = -270 + 12t$, ал осы тас жолдың жиегімен келе жатқан адамның қозғалыс теңдеуі $x_2 = -1,5t$. Олардың қозғалу жылдамдықтары

A) 12 м/с, 1,5 м/с

B) 12 м/с, -1,5 м/с

C) 12 м/с, 3,5 м/с

D) 20 м/с, 1,5 м/с

E) 10 м/с, 2,5 м/с

9. 5 минутта 5 м биіктікке көлемі $4,5 \text{ м}^3$ суды көтеретін насостың орташа қуаты ($g = 10 \text{ м / с}^2$, $\rho = 1000 \text{ кг/м}^3$)

A) 950 Вт.

B) 750 кВт.

C) 600 Вт.

D) 750 Вт.

E) 10 кВт.

10. 10°C температурадағы массасы 4 кг суды қалыпты жағдайда қайнатып, бұға айналдыру үшін қажетті жылу мөлшері ($c_{\text{сү}} = 4200 \text{ Дж/кг}\cdot^\circ\text{C}$, $r = 2,3 \text{ МДж/кг}$).

A) 107 кДж

B) 107 Дж

C) 10,7 кДж

D) 10,7 МДж

E) 1,07 Дж

11. Бірдей екі кішкентай зарядталған, өткізгіш шарлардың зарядтары $+2q$ және $-6q$, ара қашықтығы R болса, оларды алдымен бір-біріне жанастырып, содан кейін бұрынғы ара қашықтыққа ажыратып қойса, кулондық өзара әсер күші

A) Өзгермейді.

B) 3 есе артады.

C) $\frac{4}{3}$ есе артады.

D) 3 есе кемиді.

E) 4 есе артады.

12. Егер зарядталған бөлшектің бастапқы жылдамдығы магнит индукция сызықтарына перпендикуляр болса, бөлшек біртекті магнит өрісінде

A) түзу сызықпен қозғалады.

B) тыныштық жағдайда болады.

C) шеңбер бойымен қозғалады.

D) парабола бойымен қозғалады.

E) спираль бойымен қозғалады.

13. Тербелмелі контурдағы конденсатор сыйымдылығын 4 есе кеміткенде оның жиілігі:

A) өзгермейді

B) 4 есе кемиді

C) 4 есе артады

D) 2 есе кемиді

E) 2 есе артады

14. Калий үшін фотоэффектік қызыл шекарасы $6,2 \cdot 10^{-5}$ см. Калийден электрондардың шығу жұмысы ($h = 6,62 \cdot 10^{-34}$ Дж·с; $c = 3 \cdot 10^8$ м/с):

A) $2,8 \cdot 10^{-35}$ Дж

B) $3,2 \cdot 10^{-33}$ Дж

C) $3,2 \cdot 10^{-19}$ Дж

D) $2,8 \cdot 10^{35}$ Дж

E) $13,7 \cdot 10^{-33}$ Дж

15. Қос дөңес линзаға ұқсас мөлдір, серпімді, бірнеше қабаттан тұратын дене

A) склера

B) қасаң қабақ

C) көз бұршағы

D) көз қарашығы

E) түсті қабық

16. Үстіндегі адамды қоса есептегендегі массасы 100 кг қолшана биіктігі 8м, ұзындығы 100 м төбешіктен сырғанап түсті. Егер төбешіктің етегінде шананың жылдамдығы 10 м/с және бастапқы жылдамдығы нөлге тең болса, қозғалыстың орташа кедергі күші ($g = 10$ м/с²)

A) 5 Н

B) 10 Н

C) 15 Н

D) 30 Н

E) 45 Н

17. Импульсінің модулі 15 кг·м/с бөлшек қабырғаға тұрғызылған нормальға 60° бұрыш жасай абсолют серпімді соғылды. Қабырғамен әсерлесу ұзақтығы 0,03 с болса, қабырғаға әсер еткен орташа күш

A) 250 Н

B) 750 Н

C) 1000 Н

D) 150 Н

E) 500 Н

18. Жіпке ілінген жүк тепе-теңдік күйінен ауытқып, нөлдік деңгейден 20 см-ге көтерілген. Еркін тербелген жүктің тепе-теңдік күйден өту жылдамдығы

$$(g = 10 \frac{M}{c^2})$$

A) 1 м/с

B) 4 м/с

C) 2 м/с

D) 0,4 м/с

E) 20 м/с

19. Ток көзі кедергісі 1,8 Ом сыммен тұйықталғанда, тізбектегі ток 0,7 А болады. Ал осы ток көзін кедергісі 2,3 Ом сыммен тұйықтасақ, онда ток күші 0,56 А болады. Ток көзінің ЭҚК-і және ішкі кедергісі:

A) 1,5 В, 0,1 Ом.

B) 1,2 В, 0,3 Ом.

C) 2,1 В, 0,3 Ом.

D) 1,4 В, 0,2 Ом.

E) 1,0 В, 0,5 Ом.

20. Егер литий изотопы ядросы үшін байланыс энергиясы 15,99 МэВ, тритий ядросы үшін 8,5 МэВ, гелий ядросы үшін 28,3 МэВ болса, мынадай реакция

A) 18,89 МэВ

B) 47,59 МэВ

C) 9,81 МэВ

D) 19,29 МэВ

E) 20,81 МэВ

21. Төменде берілген заттың агрегаттық күйлерінің жылуөткізгіштік қарқындылығына байланысты ретімен орналастыр:

1) Металдар

2) Вакуум

3) Газдар

4) Сұйықтар

A) 4, 3, 2, 1

B) 2, 3, 4, 1

C) 1, 2, 3, 4

D) 1, 4, 3, 2

E) 1, 3, 2, 4

F) 2, 3, 1, 4

G) 3, 1, 2, 4

H) 3, 2, 1, 4

22. Диффузиялық құбылыстар:

A) иістің ауада таралуы

B) электронның қозғалысы

C) үстел үстіңде жатқан кітап

D) ауада ұшып бара жатқан ұшақ

E) әр түрлі сұйықтардың араласуы

F) денені құрайтын бөлшектердің реттіз қозғалысы

G) қатты денелерді желімдеу

H) шәйнектің қайнауы

23. Мұнай сорғыштың қозғалтқышы 100 м^3 мұнайды 8 м биіктікке 6 мин -та көтереді. Қуаты 25 кВт қондырғының ПӘК-і ($\rho_{\text{мұнай}} = 800 \text{ кг/м}^3$; $g = 10 \text{ м/с}^2$)

A) $\approx 33 \%$

B) $\approx 63 \%$

C) $\approx 53 \%$

D) $\approx 41 \%$

E) $\approx 51 \%$

F) $\approx 25 \%$

G) $\approx 71 \%$

H) $\approx 77 \%$

24. Кейбір матаның түсі күндізгі жарықта және электр жарығында екі түрлі көрінетін себебі

A) дисперсия әсерінен

B) интерференция әсерінен

C) түсу мен сынуға тәуелді

D) дифракция әсерінен

E) шашырауға тәуелді

F) түс – шашыраған сәулелермен анықталады, ал олардың құрамы матаға түскен сәуленің құрамына байланысты

G) матаның түсіне байланысты

H) сынуға тәуелді.

25. Электронның шығу жұмысы A , дененің беті жиілігі ν монохромат жарықпен жарықтандырылады. $h\nu - A$ айырымы анықтайды

A) фотоэффекттің қызыл шекарасын

B) фотоэлектрондардың ең үлкен кинетикалық энергиясын

C) фотоэлектрондардың орташа кинетикалық энергиясын

D) түскен жарықтың ең кіші жиілігін

E) тежегіш кернеу мен электрон зарядының көбейтіндісі

F) Планк тұрақтысын

G) фотоэлектрондардың ең үлкен жылдамдығын

H) түскен жарықтың ең үлкен толқын ұзындығын

26. Дене тыныштықта немесе түзу сызықты және бірқалыпты қозғалады, егер

A) күш моменті нөлге тең;

B) барлық күштің әсері теңгерілген;

C) күштер өзара перпендикуляр болса.

D) барлық күш бір түзудің бойымен әсер етеді;

E) барлық күш моментінің қосындысы нөлге тең;

F) барлық күштің векторлық қосындысы нөлге тең;

G) барлық күш қарама-қарсы бағытталса;

H) тең әсерлі күш нөлге тең;

27. Кернеу 220 В кезінде резистор қысқыштарындағы ток күші $0,1 \text{ А}$ -ге тең. Ток күші $0,05 \text{ А}$ болуы үшін кернеу нешеге тең болу керек?

A) 220 В

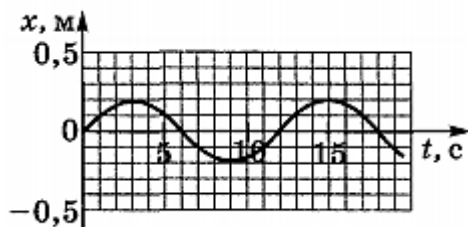
B) 110 В

C) 190 В

D) 130 В

- E) 0 В
- F) 50 В
- G) 200 В
- H) 100 В

28. Суретте еркін тербелістегі дененің қозғалысының уақытқа тәуелділік графигі берілген. Тербелістің периодын, жиілігін және амплитудасын анықтаңыз

- A) 5 с; 0,083 Гц; 0,2 м.
 - B) 12 с; 0,83 Гц; 2 м.
 - C) 1,2с; 0,83 Гц; 2 м.
 - D) 14 с; 83Гц; 2 м.
 - E) 15 с; 0,83 Гц; 0,2 м.
 - F) 10 с; 0,83 Гц; 4 м.
 - G) 15 с; 0,0083 Гц; 0,2 м.
 - H) 12с; 0,083 Гц; 0,2 м.
29. Энергияның сақталу заңының математикалық түрі:

- A) $E = \frac{m g^2}{2}$
- B) $E_K + E_{II} = const$
- C) $E_K = const$
- D) $E = mgh$
- E) $E_K = E_{II}$
- F) $mgh + \frac{m g^2}{2} = const$
- G) $E_{II} = const$
- H) $E_{max} = const$

30. Қалыпты атмосфералық қысымда ауа шарын температурасы 27°C болатын азотпен толтырғанда, оның көлемі 3 л болады. Егер шар ішіндегі азот массасын екі есе көбейтіп 23°C температураға дейін суытсақ, шардың көлемі:

- A) $0,5 \cdot 10^{-3} \text{ м}^3$
- B) $4 \cdot 10^{-3} \text{ м}^3$
- C) $5 \cdot 10^{-3} \text{ м}^3$
- D) $25 \cdot 10^{-3} \text{ м}^3$
- E) 25 л
- F) 5 л
- G) 0,5 л
- H) 4 л

ХИМИЯ

1. Зат мөлшері 2 моль мыстың атом саны:

- A) $6,02 \cdot 10^{23}$
- B) $12,04 \cdot 10^{23}$

C) $16,06 \cdot 10^{23}$

D) $9,10 \cdot 10^{23}$

E) $3,01 \cdot 10^{23}$

2. $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^5$ электрондық формула сәйкес келетін элемент

A) хлор

B) аргон

C) күкірт

D) оттегі

E) фосфор

3. Иондық тор түзбейтін зат:

A) магний хлориді

B) мыс (II) сульфаты

C) натрий гидроксиді

D) калий ацетат

E) күкірт қышқылы

4. $2\text{SO}_{2(\text{r})} + \text{O}_{2(\text{r})} \rightleftharpoons 2\text{SO}_{3(\text{r})} + Q$

үрдісінде тепе-теңдікті солға ығыстыратын факторлар

1) қысымды төмендету

2) температураны көтеру

3) катализаторды енгізу

4) температураны төмендету

5) қысымды көтеру

6) SO_2 концентрациясын төмендету

факторларды нөмірлерінің өсу ретімен көрсетіңіз

A) 1 3 5

B) 2 5 6

C) 1 2 6

D) 3 5 6

E) 2 3 6

5. Әлсіз электролиттің диссоциациялану дәрежесін арттыру үшін:

A) Ерітіндінің температурасын төмендету керек

B) Ерітіндіні қатыру керек

C) Ерітіндіні араластыру керек

D) Ерітіндіні сұйылту керек

E) Ерітіндіні суалту керек

6. Тотығу-тотықсыздану реакциясындағы барлық формулалардың

алдындағы коэффициенттер қосындысы

A) 36.

B) 24.

C) 10.

D) 32.

E) 41.

7. Массасы 500 г суда 80 г натрий хлориді ерітілген. Ерітіндідегі еріген заттың массалық үлесі

A) 14 %.

B) 12 %.

C) 4 %.

D) 2 %.

E) 8 %.

8. Мырыш гидроксиді түзілетін реакция

A) $\text{ZnO} + \text{NaOH} =$

B) $\text{ZnSO}_4 + \text{NaOH} =$

C) $\text{ZnO} + \text{H}_2 =$

D) $\text{ZnO} + \text{H}_2\text{O} =$

E) $\text{Zn} + \text{NaOH} =$

9. Күкірттің генетикалық қатары

A) $\text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{SO}_3 \rightarrow \text{S} \rightarrow \text{SO}_2$

B) $\text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{SO}_2 \rightarrow \text{SO}_3 \rightarrow \text{S}$

C) $\text{SO}_2 \rightarrow \text{S} \rightarrow \text{SO}_3 \rightarrow \text{H}_2\text{SO}_4$

D) $\text{SO}_3 \rightarrow \text{S} \rightarrow \text{SO}_2 \rightarrow \text{H}_2\text{SO}_4$

E) $\text{S} \rightarrow \text{SO}_2 \rightarrow \text{SO}_3 \rightarrow \text{H}_2\text{SO}_4$

10. Йод толығымен тотығу үшін 332 г калий йодидімен әрекеттесетін хлордың (қ.ж.) көлемі:

A) 6,8 л.

B) 3,4 л.

C) 0,95 л.

D) 22,4 л.

E) 10 л.

11. Fe, Cu, Pt металдардан сұйылтылған күкірт қышқылымен әрекеттесетіндері

A) барлық металдар.

B) Тек Fe.

C) ешқайсысы әрекеттеспейді.

D) Fe мен Pt.

E) Fe мен Cu.

12. Күміс пен сұйылтылған азот қышқылының әрекеттесу теңдеуіндегі коэффициенттер қосындысы

A) 13

B) 12

C) 10

D) 9

E) 11

13. 8,4 г екі валентті металл карбонатының ыдырауы нәтижесінде 4 г оның оксиді түзілді. Карбонаттың формуласы

A) MgCO_3

B) SrCO_3

C) CaCO_3

D) BaCO_3

E) ZnCO_3

14. Темір бөлшекті бекіту керек. Коррозиядан сақтау үшін тойтарманы осы металдардың біреуінен – Cu, Zn, Pb, Mg, Sn жасау қажет, оның себебі:

A) Магнийден, себебі оның активтілігі мырыштан да жоғары.

B) Мыстан, себебі активтілігі темірден төмен.

C) Қалайыдан, себебі активтілігі темірден төмен.

D) Мырыштан, себебі ол темірден әлде қайда активті.

E) Қорғасыннан, себебі оның активтілігі темірден төмен.

15. 344Г табиғи ғаныштағы (гипстағы) күкірттің массалық үлесі:

- A) 23,6 %
- B) 18,6 %
- C) 22 %
- D) 24 %
- E) 20 %

16. Темір (II) сульфидін сұйытылған күкірт қышқылымен өңдеп, түзілген газбен сілті ерітіндісін қанықтырған және оған мыс сульфатының ерітіндісін қосқанда, түзілген тұнбаның формуласы:

- A) FeS
- B) Cu₂S
- C) CuS
- D) Na₂S
- E) FeSO₄

17. Егер құрамында көміртек 39,9 %, сутек 6,73 %, ал оттегі 53,3 % болып және молекулалық массасы көмірқышқыл газының салыстырмалы молекулалық массасынан тығыздығы 4,091 есе ауыр болса, бұл заттың молекулалық формуласы

- A) CH₃COOH.
- B) C₆H₁₂O₅.
- C) C₆H₁₂O₆.
- D) C₂H₆.
- E) C₆H₆.

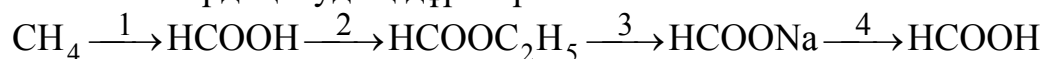
18. Құрамында 95% метаны бар көлемі 1,053 м³ табиғи газдан шығымы 60 %-дық ацетилен алынған. Ацетиленнің (қ.ж.) көлемі

- A) 300 л
- B) 290 л
- C) 280 л
- D) 270 л
- E) 250 л

19. Массасы 30 г сірке қышқылынан шығымы 60% хлор сірке қышқылы алынған. 0,3 моль аминсірке қышқылын алу үшін хлорсірке қышқылына жіберілген аммиактың көлемі

- A) 8,32 л
- B) 4,69 л
- C) 5,36 л
- D) 7,03 л
- E) 6,72 л

20. Реагенттерді қосудың дұрыс реті

- A) O₂, C₂H₅OH, NaOH, H₂SO₄
- B) O₂, C₂H₅Cl, H₂O, H₂SO₄
- C) Ag₂O, C₂H₅OH, NaOH, H₂SO₄
- D) O₂, C₂H₅Cl, NaCl, H₂CO₃
- E) O₂, CH₃COOH, H₂O, HCl

21. NaOH-пен де HCl-мен де әрекеттесетін оксид:

- A) MgO
- B) CaO₂
- C) P₂O₅

- D) ZnO
- E) Cr₂O₃
- F) Al₂O₃
- G) SO₃
- H) CO

22. Э⁻³ ионның 18 электроны және 16 нейтрон бар. «Э» атомының массасы неге тең?

- A) 18
- B) 13
- C) 41
- D) 21
- E) 34
- F) 62
- G) 31
- H) 16

23. Келтірілген заттардың ішінде молекулалық құрылысты болып келетіндер:

- A) KF
- B) C₂H₅ONa
- C) NaCl
- D) O₃
- E) CaO
- F) C₆H₁₂O₆
- G) BaSO₄
- H) P₄

24. Сутекстің нейтрал атомдарына келтірілген шамалардың қайсысы дұрыс келеді:

- A) бәрінде 1 протон бар
- B) бәрінде $6 \cdot 10^{23}$ электрон бар
- C) бәрінде $6 \cdot 10^{23}$ протон бар
- D) бәрінде $6 \cdot 10^{23}$ нейтрон бар
- E) бәрінде 1 электрон бар
- F) бәрінің массасы 1 м.а.б. тең
- G) бәрінде 1 нейтрон бар
- H) бәрінің массасы 2 м.а.б. тең

25. Көміртек жайлы тұжырымдардың қайсысы дұрыс емес?

- A) карбин мен фуллерен – көміртектің жаңа аллотроптық түрлері
- B) көміртектің электрондық конфигурациясы $1s^2 2s^2 2p^2$
- C) көміртек оттеkte жанады
- D) көміртектің тотығу дәрежелері –4-тен +4-ке дейін өзгере алады
- E) C(көміртек) - IV A тобы элементі, метал емес
- F) валенттік электрондарының конфигурациясы $ns^2 nd^2$
- G) көміртек болат өндірісінде пайдаланылады
- H) кокс пен бриллиант – көміртектің табиғи аллотроптары

26. Фениламин (анилин) әрекеттеседі:

- A) ацетонмен
- B) бром суымен
- C) натрий гидроксидімен
- D) метанмен

- Е) натрий хлоридімен
F) оттектен
G) тұз қышқылымен
H) натриймен
27. Спирттерге тән реакциялар:
A) этирификациялану
B) полимерлену
C) гидратациялану
D) галогендену
E) гидрлену
F) дегидратациялану
G) тотығу
H) поликонденсациялану
28. Аминоқышқылдар– органикалық
A) гидроксидтер
B) жай эфирлер
C) негіздер
D) амфотерлі (екідайлы) қосылыстар
E) оксидтер
F) бейтарап қосылыстар
G) күрделі эфирлер
H) қышқылдар
29. Азот қышқылы мен натрий карбонатының ерітіндісі арасындағы реакция соңына дейін жүреді мына иондар алмасу реакциясының арқасында
A) H^+ және Na^+
B) NO_3^- және Na^+
C) Na^{2+} және CO_3^{2-}
D) H^+ және OH^-
E) CO_3^{2-} және NO_3^-
F) H^+ және CO_3^{2-}
G) H^+ және NO_3^-
H) CO_3^{2-} және OH^-
30. Төменде келтірілген элементтердің қайсысы сілтілік металдар тобына жатпайды:
A) рубидий
B) калий
C) рентгений
D) цезий
E) франций
F) натрий
G) барий
H) литий

БИОЛОГИЯ

1. Жасушаның құрамына жатпайды:
A) Ұлпа
B) Ядро
C) Пластидтер

- D) Вакуоль
E) Цитоплазма
2. Минералды тыңайтқыш:
- A) Қи, күл, құс саңғырығы.
B) Азот, шымтезек, қи.
C) Шымтезек, қи, қарашірік.
D) Азот, фосфор, күл.
E) Қарашірік, қи, күл.
3. Алқа тұқымдасына жататын өсімдіктердің жемісі
- A) Қабак
B) Дәнек
C) Жидек
D) Бұршаққын
E) Бұршаққап
4. Жасушаның жұқа жарғақша қабықшасының ішке ойысуынан пайда болған кішкене ойық тәрізді ауызы бар жәндік
- A) вольвокс
B) жасыл амеба
C) лямблия
D) кірпікшелі кебісше
E) амеба
5. Аш ішекте және өт жолында тіршілік ететін паразит қарапайым жәндік:
- A) лямблия
B) безгек паразиті
C) қантышқақ амебасы
D) құртамьш
E) трипоносома
6. Астық тұқымдастарының паразиті:
- A) Зең саңырауқұлағы
B) Діңқұлақ саңырауқұлағы
C) Ашытқы саңырауқұлағы
D) Шыбынжұт
E) Қастауыш саңырауқұлағы
7. Таспа пішінді оралма хроматофор бар:
- A) хламидомонадада
B) спирогирада
C) қызыл балдырда
D) ламинарияда
E) улотрикте
8. Плаунның спораларының дамитын орны:
- A) Жапырағында
B) Тамырында
C) Төселмелі сабағында
D) Тік өскен сабағындағы масақшада
E) Қосалқы тамырында
9. Лалагүлділердің гүліндегі аналық саны:
- A) Бір
B) Екі
C) Үш

- D) Төрт
E) Бес
10. Жарықта жасыл өсімдіктер тәрізді, ал қараңғыда жануарлар тәрізді қоректенетін қарапайымдар:
- A) Амеба
B) Жасыл эвглена
C) Лейшмания
D) Трипаносома
E) Кірпікшелі кебісше
11. Қатқыл қанаттылар отрядына жататындар :
- A) шегірткелер, көкқасқа шегіртке, бұзаубастар.
B) шыбындар, масалар, соналар.
C) ызылдақ, бізтұмсық қоңыздар.
D) аралар, түкті аралар, құмырсқалар.
E) бітелер, құртамаштар.
12. Қандағы глюкозаны реттейтін гормон
- A) Инсулин
B) Тироксин
C) Паратгормон
D) Тимозин
E) Адреналин
13. Жоғары дәрежелі жүйке қызметін реттейтін жүйке жүйесінің бөлімі
- A) Нерв талшықтары.
B) Ми.
C) Жұлын.
D) Аксон.
E) Нейрон.
14. Жалпақ бұлшық еттер
- A) қолда
B) шайнау
C) кеудеде
D) мойында
E) иықта
15. Ең ұсақ қан тамыры:
- A) Өкпе венасы (өкпе көктамыры)
B) Артерия (салатамыр)
C) Қолқа
D) Вена (көктамыр)
E) Капилляр (қылтамыр)
16. Тыныс алу құбылысына тән:
- A) Оттегі бөлінеді.
B) Жарықта ғана іске асады.
C) Көмірқышқыл газы сіңіріледі.
D) Тек қана хлоропластарда жүреді.
E) Органикалық зат ыдырайды.
17. Бауырдан бөлінетін секрет
- A) Жас.
B) Май.
C) Панкреатин.

- D) Сілекей.
E) Өт.
18. Ақуыздың жасушада синтезделуі ... жүзеге асады.
A) Ядрошықта
B) Вакуольде
C) Рибосомада
D) Пластидтерде
E) Гольджи жиынтығында
19. Рефлекс ұғымын ғылымға алғаш рет енгізген француз ғалымы.
A) И.М. Сеченов.
B) А. Везалий.
C) Р. Декарт.
D) У. Гарвей.
E) И.П. Павлов.
20. Эндоплазмалық торды алғаш тапқан биолог
A) И.Мечников
B) К.Гольджи
C) К.Портер
D) У.Гильберг
E) Ф.Сэнгер
21. Вакуольдің қызметі:
A) түрлі түс береді
B) көбеюге қатысады
C) жасушадағы барлық тіршілік әрекетіне қатысады
D) жасуша ішіндегі сұйықтықтың қысымын реттейді
E) улы заттарды ыдыратады
F) қолайсыз жағдайдан қорғайды
G) макромолекулаларды ыдыратады
H) энергия жинақтаушы құрылым
22. Сырға гүлшоғырына жатады:
A) жүгері, калла
B) пияз, адамтамыр
C) беде, жоңышқа
D) күнбағыс, гүлкекіре
E) тал, терек
F) жүзім, гүлшетен
G) сәбіз, балдырған
H) мойыл ,мия
23. Ағаш діңінің ішіне жіпшумағы өтіп, оның ағзалық заттарымен қоректенеді:
A) тат
B) қаракүйе
C) діңқұлақ
D) қастауыш
E) ақұнтақ
F) аспергилл
G) ашытқы
H) мукор
24. Бір үйлі, ризоиды болмайтын өсімдік:

- A) шымтезек
 - B) жасыл мүк
 - C) сфагнум
 - D) ақ мүк
 - E) көкек зығыры
 - F) плаун
 - G) қырықбуын
 - H) қырықжапырақ
25. Жапырақ тақтасы екі түрлі өсімдік:
- A) бақбақ
 - B) қалуен
 - C) гүлкекіре
 - D) мыңжапырақ
 - E) өгейшөп
 - F) шашыратқы
 - G) ермен
 - H) түймедақ
26. Тағамға пайдаланылатын қосжақтаулы ұлулардың өкілдері:
- A) тоспаұлуы
 - B) устрица
 - C) түйіртеқ
 - D) жұмырлақ
 - E) кальмар
 - F) мидия
 - G) гребешок
 - H) кемеқұрт
27. Құтыша жасушалардың жиынтығынан түзілген, жарықты жақсы сезеді:
- A) көз бұршағы
 - B) қарашық
 - C) сары дақ
 - D) соқыр дақ
 - E) нұрлы қабық
 - F) қасаң қабық
 - G) сыртқы қабық
 - H) тамырлы қабық
28. Жұлынның артқы түбірінен ... түзіледі.
- A) қозғалтқыш жүйке
 - B) аралас жүйке
 - C) сезгіш жүйке
 - D) байланыстырғыш жүйке
 - E) ендірме жүйке
 - F) рецептор
 - G) сомалы жүйке
 - H) вегетативті жүйке
29. Бір ұшы жауырынның шетіне екінші ұшы арқа омыртқаларының қанатына бекінетін бұлшықет:
- A) трапеция пішінді
 - B) ромб тәрізді
 - C) көкіректің үлкен бұлшықеті

- D) көкет
 - E) екібасты бұлшықет
 - F) үшбасты бұлшықет
 - G) төртбасты бұлшықет
 - H) ішкі қабырғаралық бұлшықет
30. Жарақаттанған жерден аққан қан ... минутта ұйиды.
- A) 10
 - B) 12
 - C) 1-2
 - D) 2-3
 - E) 20
 - F) 4-5
 - G) 7-8
 - H) 6-10

ГЕОГРАФИЯ

1. Терісі ақ, қыр мұрынды, еріні жұқа, шашы толқынды немесе жатық болатын нәсіл
- A) мулаттық
 - B) монғолоидтық
 - C) самболок
 - D) еуроидтық
 - E) негроидтық
2. Көлемі бойынша ең кішкентай мұхитты атаңыз
- A) Тынық.
 - B) Атлант.
 - C) Үнді.
 - D) Панталасса.
 - E) Солтүстік Мұзды мұхит.
3. Эндогендік процесстер дегеніміз.
- A) Жел.
 - B) Су.
 - C) Өсімдік.
 - D) Жер сілкінісі.
 - E) Ауа.
4. Солтүстік Америка материгінің құрамына кіретін ірі арал
- A) Бермуд
 - B) Багам
 - C) Гаити
 - D) Ямайка
 - E) Гренландия
5. Энциклопедист-ғалым Әл-Фарабидің туған қаласы
- A) Тараз
 - B) Қойлық
 - C) Отырар
 - D) Саудакент
 - E) Құлан
6. Рахман қайнары орналасқан тау
- A) Іле Алатауы

- B) Жоңғар Алатауы
 - C) Сауыр жотасы
 - D) Кетпен жотасы
 - E) Алтай
7. Алтай тауларының бөліктері.
- A) Солтүстік, Орталық.
 - B) Оңтүстік, Кенді, Қалба жотасы.
 - C) Шығыс, Батыс, Орталық.
 - D) Орталық, Батыс, Қалба жотасы.
 - E) Солтүстік, Шығыс.
8. Қазақстанның Қызыл кітабында тіркелген, ерекше қорғауға алынған өсімдік:
- A) Сарғалдақ
 - B) Сексеуіл
 - C) Итмұрын
 - D) Бетеге
 - E) Дермене жусаны.
9. Адамдардың жаңа жерге қоныстануының нәтижесінде ... дамыды.
- A) пайдалы қазбаларды игеру
 - B) селекциялық жұмыстар
 - C) егіншілік пен мал шаруашылығы
 - D) теңіз транспорты
 - E) қала санының өсуі
10. Трактор зауыты орналасқан қала
- A) Петропавл
 - B) Астана
 - C) Өскемен
 - D) Павлодар
 - E) Семей
11. Қазақстан Республикасында күздік бидай егетін ауданы:
- A) Батыс.
 - B) Оңтүстік.
 - C) Оңтүстік-батыс.
 - D) Шығыс.
 - E) Солтүстік-шығыс.
12. Қазақстанның негізгі экспорттық серіктестері
- A) Батыс Еуропа елдері
 - B) ТМД елдері
 - C) Еуропа елдері
 - D) Солтүстік Еуропа елдері
 - E) Африка елдері
13. Жер көлемі жөнінен дүние жүзінде бірінші орындағы мемлекет:
- A) Бразилия
 - B) Австралия
 - C) Ресей
 - D) Канада
 - E) АҚШ
14. Отын-энергетика балансында ХХ ғасырдың ортасынан жетекші орынға шықты

- A) мұнай
 - B) жанғыш тақтатас
 - C) газ
 - D) атом энергиясы
 - E) көмір
15. Киев ... мемлекетінің астанасы
- A) Белорусь
 - B) Ресей
 - C) Эстония
 - D) Украина
 - E) Молдова
16. Дүние жүзіндегі гүл өсіруге жақсы маманданған ел:
- A) Исландия.
 - B) Италия.
 - C) Германия.
 - D) Нидерланды.
 - E) Франция.
17. Арабия түбегінде орналасқан елдер
- A) Монғолия, Непал
 - B) Үндістан, Пәкстан
 - C) Индонезия, Вьетнам
 - D) Сауд Арабиясы, Оман
 - E) Малайзия, Түркия
18. АҚШ-тың мұнай көп өндіретін (30 % шамасында) штаты.
- A) Даллас, Сан-Франциско.
 - B) Калифорния.
 - C) Вашингтон.
 - D) Техас.
 - E) Луизиана.
19. Африканың мақта өсіруге маманданған елдері
- A) Нигерия, ОАР, Эфиопия
 - B) Лесото, Свазиленд
 - C) Судан, Египет
 - D) Ливия, Конго, Габон
 - E) Судан, Гана, Ливия
20. Халық санының артуы салдарынан азық-түлік дағдарысы басталған елдер
- A) Гаити, Непал, Сальвадор
 - B) Мексика, Куба
 - C) Монғолия, Қытай
 - D) Үндістан, Түркия
 - E) Батыс Еуропа елдері
21. Атақты фламандтық ғалым Меркатор:
- A) Жердің шар тәрізді екендігін анықтады
 - B) «Америка» атауын Солтүстік құрлыққа алғаш таратты
 - C) «Атлас» деп аталатын Еуропа елдерінің сипаттамалары мен карталарының жинағын жасады
 - D) Азия мен Американың ортасында Тынық мұхитының орналасқандығы анықтады

- Е) Бірінші рет Жер шарын айналған саяхат жасады
F) Еуропадан Үндістанға баратын жолды ашты
G) Ең алғашқы глобусты құрастырды
H) Жер шарының жылу белдеулерін анықтады
22. Белгілі жердегі төбенің биіктігін өлшейтін құрал:
- A) Компас
B) Румб
C) Масштаб
D) Азимут
E) Барометр
F) Нивелир
G) Анемометр
H) Деңгейлегіш
23. Тау жыныстары бөлінеді:
- A) Магмалық
B) Гранитты
C) Базальтты
D) Шөгінді
E) Тектоникалық
F) Қозғалмалы
G) Метаморфтық
H) Үгілмелі
24. Жанартаулық аралдар:
- A) Исландия
B) Гавай
C) Гренландия
D) Мадагаскар
E) Азор
F) Британ
G) Үлкен Аустрия
H) Маржан теңізі аралдары
25. Тропиктік белдеулерде орналасқан аса ірі континенттік шөлдер:
- A) Сахара
B) Бетпақдала
C) Руб-эль-Хали
D) Колорадо
E) Өлім аңғары
F) Арабия
G) Калахари
H) Эрг-Шеш
26. Оңтүстік Америкадағы мұхитқа тікелей шыға алмайтын елдер:
- A) Колумбия
B) Перу
C) Боливия
D) Эквадор
E) Чили
F) Парагвай
G) Аргентина
H) Венесуэла

27. Герцин кезеңінде пайда болған таулар:

- A) Алтай
- B) Тарбағатай
- C) Жоңғар Алатауы
- D) Мұғалжар
- E) Қаратау
- F) Ұлытау
- G) Ақсоран
- H) Көкшетау

28. 1996 жылы «Қазақстан Республикасы «Қызыл кітабының» жаңа басылымына енді:

- A) Құстардың 56 түрі
- B) Сүтқоректілердің 42 түрі
- C) Қосмекенділердің 5 түрі
- D) Өсімдіктердің 65 түрі
- E) Жәндіктердің 18 түрі
- F) Гүлдердің 22 түрі
- G) Бауырымен жорғалаушылардың 10 түрі
- H) Балықтардың 10 түрі

29. Жақсы жабдықталған автомобиль жолдары орналасқан облыстар:

- A) Қарағанды облысы
- B) Солтүстік Қазақстан облысы
- C) Оңтүстік Қазақстан облысы
- D) Шығыс Қазақстан облысы
- E) Батыс Қазақстан облысы
- F) Атырау облысы
- G) Ақтөбе облысы
- H) Жамбыл облысы

30. Экономикалық ынтымақтастық ұйымын құрған мемлекеттер:

- A) Ауғанстан
- B) Қазақстан
- C) Әзірбайжан
- D) Иран
- E) Пәкістан
- F) Түркия
- G) Қырғызстан
- H) Тәжікстан

ТАРИХ

1. Б.з.б. XXIV ғ. Қосөзенде құрылған ірі мемлекет

- A) Аккад
- B) Кушан
- C) Хетт
- D) Вавилон
- E) Египет

2. Ежелгі Қосөзенде алғашқы жазуды қалыптастырғандар:

- A) Урартулықтар.
- B) Аккаддықтар.
- C) Шумерліктер.

- D) Ассириялықтар.
E) Финикиялықтар.
3. Б.з.б II мыңжылдықта Ассирияда құрылған қала мемлекет.
A) Лагаш.
B) Урарту.
C) Урук.
D) Ашшур.
E) Ур.
4. Б.з.б. 1296 ж. алғаш рет адамзат тарихында екі ел арасында бейбітшілік шартын жасаған мемлекеттер:
A) Египет пен Хетт
B) Вавилон мен Хетт
C) Хетт пен Урарту
D) Египет пен Ассирия
E) Ассирия мен Вавилон
5. Ежелгі дәуірде бір жылды 12 айға, 365 күнге бөле білген халық:
A) Парсылар.
B) Египеттіктер.
C) Арабтар.
D) Қытайлар.
E) Сириялықтар.
6. Ежелгі Грекияда Крит патшалығының күйреуінің басты себебі:
A) ұзақ жылдар бойы қатты қуаңшылықтың өтуі
B) солтүстіктен шапқыншылықтардың жиі болуы
C) теңіз деңгейінің көтерілуінен аралдың бір кездері батып кетуі
D) ұзақ жылдарға созылған өзара қырқысқан соғыстардың салдары
E) үлкен жер сілкінісі – «Ұлы апаттың» болуы
7. Гректер Троя қаласын жаулап алған жылдар:
A) Б.з.б. 1600 жылдары
B) Б.з.б. 1400 жылдары
C) Б.з.б. 1500 жылдары
D) Б.з.б. 1300 жылдары
E) Б.з.б. 1200 жылдары
8. Александр Македонский әскерінің Кіші Азияға басып кірген жылы:
A) Б.з.д. 400 жыл.
B) Б.з.д. 384 жыл.
C) Б.з.д. 350 жыл.
D) Б.з.д. 334 жыл.
E) Б.з.д. 315 жыл.
9. Византияда «Азаматтық құқықтар жинағы» заңы осы билеушінің тұсында жазылды:
A) XI Палеолог
B) Феодосий
C) Октавиан
D) Константин
E) Юстиниан
10. Арабтардың көпшілігі ислам дінін қабылдаған жыл:
A) 666 жыл.
B) 630 жыл.

С) 651 жыл.

Д) 652 жыл.

Е) 644 жыл.

11. Батыс Еуропа елдерінде ІХ-Х ғ.ғ. қалыптасқан феодалдық құрылыс белгісі:

А) артық жерлерді үлестіру

В) мануфактуралардың пайда болуы

С) шіркеудің иелігіндегі жердің шаруаларға тегін үлестіріліп берілуі

Д) дербес шаруашылықтардың болуы

Е) жердің негізгі табыс пен байлық көзіне айналуы

12. 1358 ж. Жакерия көтерілісінің басшысы:

А) Жанна д' Арк.

В) Гильом Каль.

С) Робин Гуд.

Д) Батыр Карл.

Е) Уот Тайлер.

13. Нидерландының Испанияға бағынған уақыты:

А) ХVІІІ ғасырдың ортасы.

В) ХVІ ғасырдың ортасы.

С) ХV ғасырдың басы.

Д) ХVІІ ғасырдың басы.

Е) ХVІV ғасырдың басы.

14. 1258 жылы Бағдатты басып алған Шыңғысханның немересі:

А) Берке

В) Құбылай

С) Хулагу

Д) Бату

Е) Орда-Ежен

15. Жаңа заманда батыс державаларының Шығыс елдеріне жүргізген саясаты

А) капитализм

В) басқыншылық

С) меркантилизм

Д) «ізгі ниет»

Е) «жабық есік»

16. Англияда азамат соғысын бастағандар:

А) шіркеу мен парламент

В) буржуазиямен мен шіркеу

С) король мен шіркеу

Д) король мен феодалдар

Е) король мен парламент

17. ХVІІІ ғасырдың І жартысында өмір сүрген, неміс композиторы:

А) В.Моцарт.

В) Л.Бетховен.

С) Ф.Шуберт.

Д) Ф.Шопен.

Е) Д.Верди.

18. 1970-1973 жж. Чили үкіметін басқарған президент – социалист:

А) Х. Перон.

- В) Л. Карденас.
С) Ф. Кастро.
D) Л. Корвалан.
E) С. Альенде.
19. Үндіқытай елдеріне Франция капиталы енгізілген жыл:
A) 1920 ж.
B) 1921 ж.
C) 1922 ж.
D) 1923 ж.
E) 1924 ж.
20. Ұлыбритания Еуропалық экономикалық Одаққа кірген жыл:
A) 1970 ж.
B) 1980 ж.
C) 1975 ж.
D) 1973 ж.
E) 1985 ж.
21. Вавилон қаласының қамқоршысы:
A) Кингу
B) Мардук
C) Шамаш
D) Энкиду
E) Гильгамеш
F) Таммуз
G) Син
H) Тиамат
22. Ежелгі қалалардың негізі болған Арқайым орналасты:
A) Қостанай мен Челябині облыстарының түйіскен жерінде.
B) Жетісуда.
C) Ақтөбе мен Орынбор облыстарының шекаралас жерінде.
D) Оңтүстік Қазақстан облысында.
E) Ертіс алқабында.
F) Тарбағатай алқабында.
G) Омбы қаласының маңында.
H) Есіл өзенінің аңғарында.
23. Битянь қаласы:
A) Соғдылардың астанасы
B) Сарматтардың астанасы
C) Ғұндардың астанасы
D) Үйсіндердің астанасы
E) Аландардың астанасы
F) Сақтардың астанасы
G) Қаңлылардың астанасы
H) Дайлардың астанасы
24. Шығыс Түрік қағандығының алып жатқан жерлері:
A) Дон өзені бойы
B) Батыс Қазақстан
C) Орталық Азия
D) Оңтүстік Сібір
E) Қара теңіз бойы

- F) Шығыс Түркістан
G) Еділ бойы
H) Жайық бойы
25. Наймандар Қарақытайлардың үстемдігінен құтылды:
A) Даян ханның тұсында
B) Бұйрық ханның тұсында
C) Сарық ханның тұсында
D) Торы ханның тұсында
E) Инанч-білге тұсында
F) Білге хан тұсында
G) Құршықұз ханның тұсында
H) Күшілік ханның тұсында
26. Тараз қаласының маңында орналасқан кесенелерді белгілеңіз:
A) Арыстан баб кесенесі
B) Дәуітбек кесенесі
C) Рабиға Сұлтан Бегім кесенесі
D) Алаша хан кесенесі
E) Қарахан кесенесі
F) Айша-бیبі кесенесі
G) Көккесене
H) Бабаджа-қатын кесенесі
27. 1867-1868 жылдардағы реформа бойынша билік көрінісі ретінде қоладан құйылған төс белгімен арнайы мөрлерге ие болды:
A) Шаруа бастықтары
B) Әскери губернатор
C) Сот төрағалары
D) Аға сұлтан
E) Ауыл старшындары
F) Уезд бастықтары
G) Генерал-губернатор
H) Болыстар
28. 1945 жылы 9 тамызда Жапонияда болған оқиға:
A) АҚШ Жапонияның Хиросима қаласына атом бомбасын тастады.
B) Жапонияның жаңа Конституциясы қабылданды.
C) Жапония сөзсіз тізе бұгу туралы Актіге қол қойды.
D) КСРО Жапонияға қарсы соғыс жариялады.
E) Үкімет басына демократиялық партия жетекшісі И. Хатояма келді.
F) Жапония Сан – Франциско қаласында жасалған бітімге қол қойды.
G) Бұрынғы үкімет басында болған генералдарға әскери қылмыстары үшін үкім шығарылды.
H) АҚШ пен Жапония арасында өзара бітім және қауіпсіздік шарты жасалды.
29. 1996 жылы ядролық қару санақтарын тоқтатқан мемлекеттер:
A) Ресей
B) Солтүстік Корея
C) АҚШ
D) Франция
E) Англия
F) Жапония

G) Қазақстан

H) Қытай

30. Қытайдағы апиын соғыстары болған жылдар:

A) 1840-1842жж.

B) 1861-1862 жж.

C) 1842-1843 жж.

D) 1860-1862жж.

E) 1858-1860жж.

F) 1856-1860жж.

G) 1845-1847жж.

H) 1858-1861 жж.

АДАМ. ҚОҒАМ. ҚҰҚЫҚ.

1. Түрлі операциялардың сипатын, жүйелік тәртіптерін айқындайтын қызметтің жобасы:

A) «мақсат»

B) «мотив»

C) «шығармашылық»

D) «зият»

E) «даралық»

2. Заңды елемей, мемлекетті күшпен басқару:

A) Оппозиция

B) Республика

C) Монархия

D) Демократия

E) Диктатура

3. «Адамды білім сақтайды» деп айтқан:

A) А. Иүгінеки

B) А.Чехов

C) Ш.Уәлиханов

D) А.Құнанбайұлы

E) Қ.Сәтбаев

4. Мәслихат депутаты болып сайлана алады:

A) 18 жасқа толғандар

B) 20 жасқа толғандар

C) 21 жасқа толғандар

D) 25 жасқа толғандар

E) 30 жасқа толғандар

5. Адамның құқығына, мүлкіне шектеу жасалатын мемлекеттік мәжбүрлеу шарасы:

A) құқықбұзушылық

B) әрекет қабілеттілігі

C) жаза

D) жауапкершілік

E) әрекеттілік

6. Еңбек биржаларының қызметіне жатпайды:

A) Еңбекшілер мен жұмыссыздардың құқықтарын қорғау.

B) Жұмыссыздыққа байланысты жәрдемақы төлеу.

C) Жұмыссыздарға жұмыс табуға көмек көрсету.

D) Жаңа кәсіптерді оқыту.

E) Жұмыссыз қалған адамдарға психологиялық көмек көрсету.

7. Барлық объективті мазмұнына қарамастан аяқталмағандығы, толық емес екендігі көрінетін, кейін бұдан әрі нақтылауды қажет ететін білімдерді қалай айтамыз?

A) Абсолютті ақиқат.

B) Объективті ақиқат.

C) Салыстырмалы ақиқат.

D) Абсолютті адасу.

E) Салыстырмалы адасу.

8. Адамның күнделікті өмірінде алатын білімі аталады:

A) ғылыми

B) көркем-бейнелі

C) жаратылыстық

D) тұрмыстық

E) азаматтық

9. Елеулі дәрежеде езгіден, қаналудан сақтайтын бостандық болып табылады:

A) Саяси бостандық.

B) Құқықтық бостандық

C) Экономикалық бостандық.

D) Рухани бостандық.

E) Өмір бостандығы.

10. Бірлескен қызмет және ортақ мақсаттар негізінде бірігетін адамдар қауымдастығы:

A) Әлеуметтік топ.

B) Әлеуметтік қауымдастық

C) Әлеуметтік ұйым.

D) Әлеуметтік құрылым.

E) Әлеуметтік институт.

11. Басқару формасы парламенттік республикаға жататын мемлекеттер:

A) АҚШ, Қазақстан.

B) Ресей, Ұлыбритания.

C) Бельгия, Жапония

D) Германия, Үндістан.

E) Португалия, Австрия.

12. Қазақстан Республикасында 2000 жылы тіркелген саяси партиялардың саны:

A) 3

B) 7

C) 9

D) 12

E) 16

13. «Адамның ең жоғары мәдени және адамгершілік қасиеттерінің оның қайрымдылығымен және адамдығымен үйлесімі», - деп адамгершілікке анықтама берген философ:

A) Цицерон

B) Аристотель

C) Зенон

D) Сократ

Е) Демокрит

14. 1995 жылдың басында республикамызда қаншаға жуық діни бірлестіктер мен қауым қызмет атқарды?

- A) 1180
- B) 2019
- C) 2500
- D) 2750
- E) 3088

15. Адам құқықтары жөніндегі уәкіл қызметі бекітілді:

- A) 2001 жылы 19 қыркүйекте
- B) 2002 жылы 19 қыркүйекте
- C) 2003 жылы 19 қыркүйекте
- D) 2004 жылы 19 қыркүйекте
- E) 2005 жылы 19 қыркүйекте

16. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінің нешінші бабында шарт жасасатын тараптың құқықтары мен мүдделерін қорғау шаралары қамтылған:

- A) 2 бабында
- B) 144 бабында
- C) 188 бабында
- D) 378 бабында
- E) 389 бабында

17. Демократия– мемлекеттік басқарудың жетілмеген тәсілі деген қорытындыға келген?

- A) Платон
- B) Зенон
- C) Демокрит
- D) Левкипп
- E) Протагор

18. «Бейсаналық» философиясын дамытқан:

- A) И.Кант
- B) З.Фрейд
- C) Л.Фейербах
- D) Ф.Ницше
- E) Р.Декарт

19. Қазақстан Республикасында ар-ұждан бостандығы мен дін ұстану еркіндігіне Конституциямызда кепілдік берілген:

- A) 1 бабында
- B) 7 бабында
- C) 22 бабында
- D) 41 бабында
- E) 77 бабында

20. Конституциялық Кеңестің өмір бақилық мүшелігіне құқылы:

- A) Қазақстан Республикасының Экс-Президенттері.
- B) Экс-Жоғарғы Сот төрағалары.
- C) Конституциялық Кеңестің төрағасы.
- D) Қазақстан Республикасының Экс-Сенаторлары.
- E) Қазақстан Республикасының Экс- Сенат төрағалары.

21. Ғалымдардың жорамалдауынша бұдан 40 мың жыл бұрын Жер бетінде пайда болған ежелгі адам атауы:

- A) епті адам
 - B) тік жүретін адам
 - C) homo sapiens
 - D) питекантроп
 - E) homo habilis
 - F) неандерталь
 - G) homo erectus
 - H) синантроп
22. Мемлекеттер тұрпатына қарай қалай бөлінеді?
- A) монархиялық
 - B) республикалық
 - C) тоталитарлық
 - D) аграрлы
 - E) демократиялық
 - F) индустриялық
 - G) авторитарлық
 - H) постиндустриялық
23. Танымның қазіргісі мен келешегіне оптимистік тұрғыдан қарайтын философияның бағыты:
- A) агностицизм
 - B) позитивизм
 - C) рационализм
 - D) неопозитивизм
 - E) скептицизм
 - F) фрейдизм
 - G) гностицизм
 - H) феноменология
24. Танымның эмпирикалық деңгей әдістеріне жатады:
- A) анализ
 - B) синтез
 - C) бақылау
 - D) өлшеу
 - E) индукция
 - F) талдау
 - G) салыстыру
 - H) дедукция
25. Адамның өз мақсат-мүддесіне, бағалауы мен мұраттарына сәйкес шешім қабылдау және іс-әрекет ету қабілеті:
- A) ой бостандығы
 - B) ар-ұждан бостандығы
 - C) өмір бостандығы
 - D) шешім қабылдау бостандығы
 - E) ерік бостандығы
 - F) әрекет бостандығы
 - G) жеке тұлға бостандығы
 - H) гносеологиялық бостандығы
26. Ұсынысқа әсер ететін бағалы емес факторларға жатпайды:
- A) ресурс құны
 - B) табыс

- C) шығын
- D) технология
- E) салықтар
- F) дотациялар
- G) бәсекелестік
- H) өндіріс көлемі

27. «Алтын миллиард» елдерінің өзге елдер есебінен баюына, жалпы әлемнің әділетсіз құрылысына қарсы шыққан қозғалыс:

- A) анархистер
- B) фаталистер
- C) антиглобалистер
- D) агностиктер
- E) радикалдар
- F) глобалистер
- G) рационалистер
- H) либерал-демократтар

28. Адам құқықтарын қорғау қандай халықаралық ұйымдардың адам құқықтарын қорғау комитеттері мен кеңестерінің тараптарынан бақылауға алынады?

- A) ХВҚ –ның
- B) ЮНЕСКО –ның
- C) ТМД –ның
- D) БҰҰ –ның
- E) ШЫҰ –ның
- F) ДСҰ –ның
- G) САКҰ –ның
- H) ЕҚЫҰ –ның

29. Аристотельдің пікірінше, мемлекеттік құрылыстың дұрыс формаларына жатады:

- A) тирания
- B) олигархия
- C) монархия
- D) аристократия
- E) геронтократия
- F) демократия
- G) полития
- H) анархия

30. Тарихтың шиыршықты моделі диалектикалық философияның жақтаушылары:

- A) О.Шпенглер
- B) Аристотель
- C) Г.Гегель
- D) К.Маркс
- E) А.Тойнби
- F) Л.Гумилев
- G) Ж.Кондорсе
- H) Д.Вико

1. Ауыспалы мағыналы сөзі бар қатарды табыңыз.
 - A) Ән әлемі жүрегімді әлдиледі.
 - B) Бүркіт аспан әлемін шарлады.
 - C) Әлемге даңқың тарасын.
 - D) Олардың ерлігі әлемге жайылды.
 - E) Әлемді көрдім аралап.
2. Синоним болатын қатарды табыңыз.
 - A) Еріншек, сараң.
 - B) Ауыл-аймақ, ағайын.
 - C) Күйзелу, сүйсіну.
 - D) Тоңу, шаршау.
 - E) Келемеждеу, мазақтау.
3. Тұрақты сөз тіркесі бар сөйлемді анықтаңыз.
 - A) Үйрет те, ізгілікке үйрен.
 - B) Көпсөзділік – ақылсыздықтың нышаны.
 - C) Жаман жігіт езбе болады.
 - D) Олардың төбе шашы тік тұрды.
 - E) Табиғи дүниенің бәрі сұлу.
4. Бірыңғай жуан, ашық дауыстылардан болған сөзді белгілеңіз.
 - A) Тарбағатай.
 - B) Тұмылдырық.
 - C) Тәкаппар.
 - D) Табалдырық.
 - E) Арыстан.
5. Қосарлама қос сөз қатысқан сөйлемді көрсетіңіз.
 - A) Бірін-бірі түсінбеген жандардың ісі де мәнсіз болады.
 - B) Бес тостағанды үсті-үстіне жұтып-жұтып жіберді.
 - C) Бір-біріне ешқандай талап қойып отырған жоқ.
 - D) Іс істесең, ойланып-толғанып істе.
 - E) Заттарын орын-орнына жөндеп қайтадан қойды.
6. Баяндауышы сапалық сын есімнен жасалған сөйлемді табыңыз.
 - A) Аппақ тіс, қиғаш қасы, қызыл жүзі
Шашының жерге түскен ұзындығы.
 - B) Дүние шексіз, теңіз түпсіз.
 - C) Шешеннің шешендігі оның тілдік стилінен, ой-өрісінен, жалпы білім дәрежесінен белгілі.
 - D) Бәріміз бір кісінің баласындай татумыз.
 - E) Сараның сұлу сөзін жұмақта сайраған бұлбұл құсқа ұқсаттым.
7. Атау септігінде тұрған сөзді табыңыз.
 - A) Жиналысқа бар.
 - B) Жиналыс өткіз.
 - C) Жиналыстан келді.
 - D) Жиналыстың басы.
 - E) Жиналыс болды.
8. Ауыспалы өткен шақта тұрған сөз:
 - A) Барады.
 - B) Жүрмек.
 - C) Тыңдайтынбыз.
 - D) Болыпты.

Е) Берерміз.

9. Толықтауыш қызметіндегі сын есімді табыңыз.

А) Шынында Көксерек тамаққа өлгенше ашқарақ еді.

В) Бет тұлғасы да аз кесектеу келсе де, сүйкімді сұлу болатын.

С) Амантаймен қоса, біреу баласын, біреу туысқанын ойлап кетті.

Д) Олжабек пен Жамал қоңыр шоқыны бетке ұстап тарта берді.

Е) – Халел, енді алды-артыңа қарап, жақсы-жаманды айыруға тиіссің.

10. Әйтеке бидің шын есімін көрсетіңіз.

А) Ақпан.

В) Айтық.

С) Сейітқұл.

Д) Сарыбас.

Е) Дүйсенбай.

11. *Көздің жасы, жүректің қанымен,*

Ерітуге болмайды іштің мұзын. (Абай). Троптың түрін белгілеңіз.

А) Метонимия.

В) Метафора.

С) Кейіптеу.

Д) Ирония.

Е) Аллегория.

12. Ер Төстік жер бетіне шыққан соң күресетін жауыздық иесін белгілеңіз.

А) Темірхан.

В) Кенжекей.

С) Шойынқұлақ.

Д) Кенде хан.

Е) Жылан патшасы Бапы.

13. Анафора анықтамасына сәйкес келетінін белгілеңіз.

А) Өлең тармақтарында бір сөзді әр жолда қайталау.

В) Өлең тармақтарында бір сөздің жол аяғында қайталануы.

С) Соңғы құбылысты асқақтата түсіру.

Д) Өлең тармақтарында белгілі бір сөздің жол басында қайталануы.

Е) Сөз орнын ауыстыру.

14. Шалкиіз жырларының басты тақырыбын анықтаңыз.

А) Қыздар тәрбиесі.

В) Балаларды оқыту.

С) Ел бірлігі.

Д) Дін жайы.

Е) Жесір дауы.

15. Қамшыны сипаттаған жырауды табыңыз.

Қарағайлы көдік бойында,

Қамшым қалды ойында:

Бүлдіргесі бұлан терісі,

Өрімі құнан білдің қайысы,

Шырмауығы - алтын, сабы - жез...

А) Шалкиіз.

В) Үмбетей.

С) Жиёмбет.

Д) Қазтуған.

Е) Доспамбет.

16. Дулат Бабатайұлы өмір сүрген жылдарды атаңыз.

- A) 1865-1890 жж.
- B) 1720-1781 жж.
- C) 1804-1847 жж.
- D) 1802-1871 жж.
- E) Белгісіз.

17. «Жұмасына екі ғана обед етем, құр шай мен нан. Сонда да қайғырмаймын. Бір тиыным қалғанша оқимын». Сөйтіп жүріп ауруға ұшыраған ақынды табыңыз.

- A) С.Торайғыров.
- B) М.Абайұлы.
- C) Ш.Уәлиханов.
- D) С.Көбеев.
- E) С.Дөнентаев.

18. І.Жансүгіровтің поэмасын белгілеңіз.

- A) «Көкшетау».
- B) «Көбік шашқан».
- C) «Сұлушаш».
- D) «Ару ана».
- E) «Чили, шуағым менің».

19. Тағы да таласып келіп, тағы да тақасып келіп қонып жатқан екі бай ауыл ақ үйлерін әлі тіккен жоқ еді... – деген жолдармен басталатын

Ғ.Мүсіреповтің романын табыңыз.

- A) «Ұлпан».
- B) «Оянған өлке».
- C) «Қазақ солдаты».
- D) «Ботагөз».
- E) «Қос Шалқар».

20. Ғ.Мүсіреповтің азаматтық тұлғасын танытқан батыл шығармасын табыңыз.

- A) «Қос Шалқар».
- B) «Кездеспей кеткен бір бейне».
- C) «Ақлима».
- D) «Шұғыла».
- E) «Талпақ танау».

21. Омоним болатын сөзді табыңыз:

- A) Қызыл
- B) Мінез
- C) Бала
- D) Жүйрік
- E) Қой
- F) Уақыт
- G) Ықылас
- H) Жаз

22. Тұрақты тіркес қатысқан сөйлемді табыңыз:

- A) Теңіз біресе ауыр күрсінгендей, біресе жалқау есінегендей болды.
- B) Қою қара күрең шай да босқа кетіп жатқан жоқ.
- C) Бір табын сиырды айдалаға тастап, қалаға қашып бара жатсаңыз, екі көзіңіз алақандай болатын сияқты.

D) Таңертеңгі қатыңқы қабақтар жадырап, түске тармаса мырзалық кірген сияқты.

E) Ала жаздай зарыға жалғыз ойнағандағы ойынан кетпейтін бір досы бар.

F) Бұл кезде жарғақ құлағы жастыққа тимей, ертелі-кешті уақытын құс қонатын өлкелерде өткізеді.

G) Қасық қолдан түсіп кетті, Шегеннің тізесіне сорпа да шашыратып алдым.

H) Мария апай шайдан гөрі де дәмдірек сөздерді құлағына құйып жатыр.

23. Кәсіби сөзді табыңыз:

A) Әйдік

B) Терім

C) Хан

D) Сүргі

E) Елгезер

F) Пәс

G) Болыс

H) Атыз

24. Заттың сын-сипатын анықтайтын синонимдерді көрсетіңіз:

A) Атақ, даңқ

B) Ажар, өң, келбет

C) Ескі, көне, ежелгі

D) Тез, жылдам, шапшаң

E) Ақылдасу, кеңесу

F) Мөлдір, тұнық

G) Құнды, бағалы

H) Бетінен оты шығу, ұялу

25. Сөйлемді анықтаңыз:

A) Кеш. Ымырт жабылған кезі.

B) Халық қаһарманы.

C) Таң атты.

D) Екі дос.

E) Көзін жұму.

F) Балалар отыр.

G) Ала сиыр.

H) Алма ағашы.

26. Атақты Құлагер мерт болған Сағынайдыңасында бәйгеге қатысқан аттың саны:

A) 455

B) 258

C) 300

D) 360

E) 383

F) 400

G) 500

H) 323

27. 13 жасында Абайды әкесі Құнанбай оқудан шығарған себебі:

A) Өз ортасымен тіл табыса алмады

B) Абайдың әрі қарай білім алғысы келмеді

- C) Білімін өз аулында жалғастырғысы келді
- D) Ағасының қайтыс болуына байланысты
- E) Денсаулығының төмендеуіне байланысты
- F) Әкесі Абайдың орысша білім алуына қарсылық білдірді
- G) Ел басқару ісіне баулығысы келді
- H) Құнанбай Абайдың анасы Ұлжан мен әжесі Зеренің қалауын орындады

28. Ыбырай Сандыбайұлының ару қыздың сұлу сипатын аса нанымды етіп бейнелеп берген өлеңін көрсетіңіз:

- A) «Балқадиша»
- B) «Қалдырған»
- C) «Жаңғызтау»
- D) «Қарақат көз»
- E) «Перизат»
- F) «Гәкку»
- G) «Алай көк»
- H) «Арарай»

29. Ш.Құдайбердіұлы шығармаларын белгілеңіз:

- A) «Мұсылмандық шарты»
- B) «Құлагер»
- C) «Жасымда ғылым бар деп ескердім»
- D) «Мына заман, қай заман?»
- E) «Түрік, қырғыз, қазақ һәм хандар шежіресі»
- F) «Жастарға»
- G) «Аға тұлпар»
- H) «Мұтылғанның өмірі»

30. А. Құнанбайұлының махаббат тақырыбындағы өлеңдерін белгілеңіз:

- A) «Қараңғы түнде тау қалғып»
- B) «Ғашықтық құмарлықпен – ол екі жол»
- C) «Қақтаған ақ күмістей кең маңдайлы»
- D) «Сегіз аяқ»
- E) «Жігіттер, ойын –арзан, күлкі – қымбат»
- F) «Менің сырым, жігіттер, емес онай»
- G) «Білектей арқасында өрген бұрым»
- H) «Кейде есер көңіл құрғырың»

АҒЫЛШЫН ТІЛІ

1. Дұрыс жазылған сөзді таңдаңыз

- A) montauni
- B) mountain
- C) mountaen
- D) mountin
- E) mauntin

2. “Sight” сөзінің синонимі.

- A) bright.
- B) light.
- C) central.
- D) calm.

- E) view.
3. Берілген сөздерге ортақ мағыналы сөзді табыңыз:
- A) Explorer.
 - B) Pupil.
 - C) Occupation.
 - D) Driver.
 - E) Worker.
4. Мағынасы ұқсас мақалды таңдаңыз: *Бүгінгі істі ертеңге қалдырма.*
- A) Fortune favours the brave.
 - B) Every dog has its day.
 - C) Custom is a second nature.
 - D) Are killed the cat.
 - E) Never put off till tomorrow what you can do today.
5. «*Бастауыш мектептер*» тіркесінің аудармасы:
- A) Private schools
 - B) Infant schools
 - C) Junior schools
 - D) Primary schools
 - E) Boarding schools
6. Тиісті артикльді қойыңыз. *Let's meet at ... main square.*
- A) - .
 - B) An.
 - C) The.
 - D) A.
 - E) On.
7. Дұрыс предлогты табыңыз:
The wide use ... natural resources upsets the biological balance.
- A) with
 - B) in
 - C) from
 - D) of
 - E) to
8. Сәйкес сөзді таңдаңыз. *We had a lovely weekend; it was ...*
- A) comfortable
 - B) beautiful
 - C) enjoyable
 - D) careful
 - E) powerful
9. Сан есімнің дұрыс баламасы: *Менің әкем 1965 жылы дүниеге келген.*
- A) My father was born in one thousand nine hundred and sixty five.
 - B) My father was born in thousand nine hundred and sixty five.
 - C) My father was born in one thousand nine hundred sixty five.
 - D) My father was born in one thousand and nine hundred sixty five
 - E) My father was born in one thousand and nine hundred and sixty five.
10. Реттік сан есім жасалады:
- A) есептік сын есімнен.
 - B) үстеуден.
 - C) есептік сан есімнен.
 - D) сапалық сын есімнен.

Е) саналатын зат есімнен.

11. Сөйлемді сәйкес есімдікпен толықтырыңыз:

She hasn't ... to read in the evening.

- A) somebody.
- B) nothing.
- C) anybody.
- D) some.
- E) anything.

12. Сәйкес есімдікті таңдаңыз. *She is very secretive. She never tells...*

- A) anyone something
- B) somebody something
- C) somebody nothing
- D) anybody anything
- E) anybody something

13. Зат есімнің тәуелденуі бар сөйлемді таңдаңыз

- A) Bayterek's our pride.
- B) Kazakhstan's two capital cities.
- C) Kazakhstan is a large country.
- D) There are many nationalities in Kazakhstan.
- E) Kazakhstan's capital is Astana.

14. Көпше түрдің формасы мына сөзде басқалардан өзгеше:

- A) Tie
- B) Rose
- C) City
- D) Sheep
- E) Table

15. Етістіктің дұрыс түрін табыңыз. *Sasha ... the city when he finishes his work.*

- A) will already leave
- B) will leave
- C) already left
- D) leaves
- E) is already leaving

16. Модаль етістігін дұрыс таңдаңыз. ... *I ask you a question?*

- A) must
- B) may
- C) could
- D) might
- E) can

17. Төлеу сөзді сөйлемнің дұрыс вариантын көрсетіңіз:

Mother said to her son: "Don't go there alone".

- A) Mother asked her son don't go there alone.
- B) Mother told her son if he would go there alone.
- C) Mother tells her son to go there alone.
- D) Mother told her son not to go there alone.
- E) Mother tells her son to not go there alone.

18. Баяндауышты қойыңыз. *If the weather ... bad, they'll stay at home.*

- A) was.
- B) were.
- C) will be.

D) is.

E) are.

19. Дұрыс вариантын таңдаңыз:

I ___ play tennis a lot, but I don't play very often now .

A) used to

B) didn't used to

C) not use to

D) uset to

E) use to

20. Мәтінді оқып, тапсырманы орындаңыз:

London is famous as a city where businessmen carry umbrellas and wear bowler hats. But do you know how the umbrella came to England?

The word "umbrella" is Italian, meaning "a little shade". The Italians did not invent the umbrella, however, it was used many centuries ago in the East as a protection against the sun. In England it was used more as a protection against the rain and the first man to appear in the streets of London with an umbrella more than a hundred and fifty years ago was Jonas Hanway. But the first umbrella user did not have an easy time: he got into trouble with coachmen. They did not want people to use umbrellas in rainy weather, they wanted them to ride in their coaches.

But the Londoners were so grateful to Jonas Hanway that when he died they erected a monument to his memory in Westminster Abbey, where it may still be seen to this days.

Сұраққа жауап беріңіз: *How did the Englishmen use the umbrella?*

A) They used the umbrella in hot weather.

B) They used the umbrella as a protection against the sun.

C) They used the umbrella as a protection against the rain.

D) They used the umbrella as "a little shade".

E) They used the umbrella to ride a coach.

21. Дұрыс нұсқасын таңдаңыз: *They ... her yet.*

A) are seeing

B) saw

C) will see

D) won't see

E) hasn't seen

F) are going to see

G) see

H) haven't seen

22. Сөйлем құрыңыз:

1 2 3 4 5 6 7 8

Has- any-he-brought-from-milk-the-shop?

A) 1/ 3/4/ 2/ 6/ 5/ 7/8?

B) 3/6/7/8/2/5/1/4?

C) 8/7/3/5/4/6/1/2?

D) 2/6/4/1/3/5/8/7?

E) 1/4/6/5/2/3/7/8?

F) 4/5/8/3/1/7/6/2/?

G) 8/ 5/7/6/1/2/3/4?

H) 7/5/3/4/6/8/1/2?

23. «False» сөзінің антонимы:

- A) True
- B) Lie
- C) Right
- D) Wrong
- E) Worse
- F) Correct
- G) Bright
- H) Regular

24. «To look for» фразалық етістіктің аудармасының дұрыс нұсқасын таңдаңыз:

- A) Қайтып келу
- B) Іздеу
- C) Кездейсоқ кездесу
- D) Күту
- E) Қамқор болу
- F) Біреумен бару
- G) Зерттеу
- H) Тауып алу

25. Есептік сан есімі бар сөйлемді табыңыз:

- A) He has done one third of his report.
- B) Thousands of people were ready to leave this place.
- C) He was the first to come and the last to go.
- D) My watch is ten minutes fast.
- E) I was born on the ninth of November.
- F) Today is the fifteenth of August.
- G) We live in the flat number ten.
- H) I'll let you have it for a hundred times.

26. Белгіленген сөзге сұрау есімдігін таңдаңыз: *The title of the book is The Green Hills of Africa*

- A) How
- B) Whose
- C) Which
- D) What time
- E) Why
- F) When
- G) What
- H) Where

27. Тиісті артикльдерді қойыңыз: ... *Pacific is the largest ocean in ... world.*

- A) The, the
- B) A, a
- C) -, -
- D) The, -
- E) -, the
- F) A, the
- G) -, a
- H) The, a

28. Дұрыс нұсқасын таңдаңыз: *If I ... a lot of money, I ... travel around the world.*

- A) were / would
- B) shall have / will
- C) had / will
- D) had / would
- E) will have / will
- F) am / will
- G) have / would
- H) has / will

29. Сөйлемді аяқтаңыз: *The capital of Scotland is...*

- A) Dover
- B) Glasgow
- C) England
- D) Edinburgh
- E) Sydney
- F) Sheffield
- G) Amsterdam
- H) Cardiff

30. Мәтінді оқып, сұраққа жауап беріңіз:

After a War of Independence, the USA needed a capital city. It was difficult to choose it because different cities in different parts of the country wanted to be the nation's capital. In the end it was decided to build a new city. In 1791 George Washington, the first president, chose the place where the city now stands. He thought it was a good place because the Potomac River was large enough for ships to come as far as the site of the city. The land round the city was called the District of Columbia, after Christopher Columbus; and the city on it was named Washington, in honour of the country's first president.

What is the title of the story?

- A) Different cities of America.
- B) The sites of America
- C) The discovery of America.
- D) The history of the capital.
- E) The Potomac River.
- F) The biography of the first president.
- G) The War of Independence.
- H) Different Districts of America.